

HAFTANIN

ŐİİRİNİ

VE

HİKÂYESİNİ

OKUDUNUZ MU?

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

YURDUM

1917 senesinde
Topraklarında doğmuşum.
Anamdan emdiğim süt
Çeşmeden tarlandan gelmiş.
Emmilerim hudutlarında
Senin için dövüşürken ölmüşler.
Kalelerin burcunda
Uçurtma uçurmuşum,
Çimmişim derelerinde.
Bir andız fidanı gibi büyümüşüm.
Topraklarının üstünde.

Koca koca kamyonlara binmişim.
Daha büyük şehirlerine
Okumaya gitmişim.
Eşkıyalar yolunu kesmiş,
Alacak şey bulamamışlar.
Topraklarının üstünde
Top oynamış, aşık olmuş, düşünmüş,
Ahabap edinmişim.

Kederlendiğim günler olmuş
Naçar dolaşmışım sokaklarında,
Sevinçli günlerim olmuş
Başım havalarda gezmişim.
Bağrımı açıp ılgın ılgın
Esen serin rüzgârlarına,
İlk defa kıyılarından
Denizi seyretmişim.
Issız çorak ovalarında
Günlerce yolculuk etmişim.

Ağladığım senin içindir
Güldüğüm senin için
Öpüp başıma koyduğum
Ekmek gibisin.

Cahit KÜLEBİ

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

İŞİ BIRAKMAK

Yaşlı bir adam emekli olduktan sonra bir lisenin yanında küçük bir ev alır. Emekliliğinin ilk bir kaç haftasını huzur içinde geçirir ama ders yılı başlayınca huzuru kaçar.

Okulların açıldığı ilk günden başlayarak öğrenciler, dersten çıkar çıkmaz yollarının üzerindeki her çöp bidonunu tekmeliyorlar, anlamsız sesler çıkararak bağırıp, çağırıyorlar, gürültü yapıyorlardı. Çocukların gürültülerinin dinmek tükenmek bilmeyeceğini anlayan yaşlı adam, bu işe bir son verebilmek için kurnazca bir çözüm bulur. Ertesi gün öğrenciler, okuldan çıkıp, yine bidonları tekmeleyerek evinin önünden geçerken yaşlı adam dışarı çıkar, onlara bir teklifte bulunur:

—Siz hepiniz çok iyi çocuklarsınız, çok da eğleniyorsunuz. Bu neşenizi sürdürmenizi istiyorum sizden. Ben de sizlerin yaşındayken aynı biçimde gürültüler çıkarmaktan hoşlanırdım. Siz bana gençliğimi hatırlatıyorsunuz. Eğer her gün buradan geçer ve gürültü yaparsanız size her gün birer lira veririm. Kabul mü?

Bu teklif çocukların çok hoşuna gitti. Her gün hem eğleniyorlar, hem bol bol gürültü yapıyorlar, hem de birer lira kazanıyorlardı. Bu durum bir süre devam ettikten sonra bir gün yaşlı adam, çocukları yine durdurdu ve onlara kısa bir açıklama yaptı:

—Çocuklar, yaşam pahalılığı, enflasyon beni de etkilemeye başladı. Bugünden sonra size ancak elli kuruş verebileceğim. Beni anlayışla karşılayacağımızı umarım.

Bu durumdan pek hoşlanmamalarına karşın çocuklar yaşlı adama anlayış gösterdiler ve günlük gürültülerini elli kuruş karşıladığında yapmayı kabul ederler. Aradan birkaç gün daha geçtikten sonra yaşlı adam bir gün çocukları yine durdurur ve onlara bir durum açıklaması daha yapmak zorunda kaldığını bildirir:

—Bakın, bizim emekli paralarımızı gününde ödemiyorlar. Durumum biraz sıkışık... Üzülerek söylüyorum ama yapabileceğim başka bir şey yok... Bundan sonra size ancak yirmi beş kuruş verebileceğim. Tamam mı? Anlaştık mı?"

Yaşlı adamın bu son teklifi, çocukların hiç de hoşuna gitmedi. "Mümkün değil amca." dedi içlerinden biri:

—Günde yirmi beş kuruş için bu işi yapacağımızı sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Kusura bakmayın ama biz işi bırakıyoruz."

Anonim

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

KAR YAĞMIŞ

Bu gece yine kar yağmış, ne güzel!
Bembeyaz oluvermiş bahçeler yollar.
Sanki yerlere serilmiş bulutlar,
Bir gecede ihtiyarlamış heykel.

Ne olmuş, çiçek mi açmış ağaçlar?
Nereye gitmiş bu kadar hayvan?
Bu ne göz alan beyazlık böyle,
Basmaya kıyamıyor insan....

Şükri Enis REGÜ

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

KAVAK AĞACI İLE KABAK

Ulu bir kavak ağacının yanında bir kabak filizi boy göstermiş. Bahar ilerledikçe bitki kavak ağacına sarılarak yükselmeye başlamış. Yağmurların ve güneşin etkisiyle müthiş bir hızla büyümüş ve neredeyse kavak ağacı ile aynı boya gelmiş.

Bir gün dayanamayıp sormuş kavağa:

—Sen kaç ayda bu hale geldin?
—“On yılda” demiş kavak.
—“On yılda mı?” diye gülmüş ve çiçeklerini sallamış kabak.

—Ben neredeyse iki ayda seninle aynı boya geldim bak!

—“Doğru” demiş kavak.

Günler günleri kovalamış ve sonbaharın ilk rüzgârları başladığında kabak önce üşümeye, sonra yapraklarını düşürmeye, soğuklar arttıkça da aşağıya doğru inmeye başlamış.

Sormuş endişeyle kavağa:

—Neler oluyor bana böyle?
—“Ölüyorsun.” demiş kavak.
—“Ama niçin?” demiş ağlamaklı bir sesle kabak.

—“Benim on yılda geldiğim yere, iki ayda gelmeye çalıştığın için.” diye cevap vermiş kavak ağacı.

Çalışmadan, emek harcamadan gelinen nokta başarı sayılmaz. Kolay kazanılan, kolay kaybedilir. Her işte, alın teri ve emek şarttır.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

SEVGİ KURTARACAK BİZİ

Kurtaracaksa sevgi kurtaracak bizi
Ölüm olmasa da, ölüm korkusundan
Kıskançlıktan, kötülükten, boşluktan...

Var mı ondan başka güvencimiz?
Sevenin bir düşmanı varsa
Sevmeyenin bin!
Eriñç de, mutluluk da seversen var.
Seversen, her yağmur bereket,
Seversen, her mevsim bahar,
Gündüzü de karanlıktır sevmeyenin.

Hiç şöyle yaklaştınız mı insanlara?
Sevgiyle, dostlukla, güzellikle.
Sordunuz mu onlara dertlerini?
Uzattınız mı ellerinizi ellerine?

Siz de görmüşsünüzdür öyleyse
Ne denli cana yakın olduklarını.
Unuturlar dertlerini, kırgınlıklarını
Azıcık sevecenlik görürlerse.

Kurtaracaksa yine sevgi kurtaracak bizi.
Yeşeren tohumlar gibi saçılan,
Ve herkese kucak kucak açılan,
Mutlu eden sevenleri.

Var mı artık bir çıkar yol, söyleyin
Sevmekten sevmekten başka!
Bu uçsuz bucaksız koca boşlukta,
Var mı ondan daha üstün bir güç?
Bir kurtuluş yolu, bir mutluluk
Uzanan barışa ve dostluğa.

Mehmet SALİHOĞLU

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

PROFESÖR VE SEYİS

Bir profesör, konferans vermek üzere salona girmiş. Salonda, sadece ön sırada oturan seyis dışında hiç kimse yokmuş. Boş koltukları görünce, konuşup konuşmama konusunda tereddüde düşen profesör sonunda seyise sormuş:

—Buradaki tek kişi sensin. Kararı sen ver. Sana göre konuşmalı mıyım, yoksa konuşmamalı mıyım?

Seyis cevap vermiş:

—Hocam ben basit bir insanım, bu konulardan hiç anlamam. O yüzden bana hiç sorma. Ama ben ahıra gelseydim ve bütün atların kaçıp bir tanesinin kaldığını görseydim, yine de onu beslerdim.

Bu sözler karşısında seyise hak veren profesör, kararını vermiş ve konferansa başlamış. Konuşmuş, konuşmuş... İki saatin üzerinde konuşmuş, anlatmış, yazmış durmuş. Sonunda sözlerini tamamlayan profesör, kendini çok mutlu hissetmiş ve görevini yerine getirmenin hazzı ve tatlı yorgunluğuyla seyise dönmüş.

Aslında amacı, tek dinleyicisi tarafından da konferansın çok iyi geçtiğinin onaylanmasını duymakmış.

“Konuşmayı nasıl buldun?” diye sormuş.

Seyis cevap vermiş:

—Hocam, ben size daha önce basit bir adam olduğumu ve bu konulardan pek anlamadığımı söylemiştim. Yine de, eğer ahıra girdiğimde, biri dışında tüm atların kaçtığını görseydim, onu beslerdim, ama elimdeki tüm yemi ona verip hayvanı çatlattımdım”.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ORDA BİR ÇOCUK... BURDA BEN

Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelere tüy gibi hafiflerken,
Orda, bir çocuk doğar sınırsız dünyamıza
Burda ben...

Dal nasıl, yaprak nasıl, ekin nasıl büyürse
Toprak nasıl uyanırsa bir incecik yağmurdan
Orda bir çocuk büyür yumak yumak bir
nurdan,
Burda ben...

Koştugu, atladiğı, durduğı, uzandığı,
Düşüp kaldığı yerlerde gözbebeğim var.
Orda, toz-toprak içinde bir çocuk ağlar,
Burda ben...

Ne oyun oynamak ister, ne uyku ne su,
Ne elişi resimleri gönlünü alır.
Orda, bir uzak evde bir çocuk yetim kalır,
Burda ben...

Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki,
Solgun yüzlü bir avuç kar.
Orda, bir gece yarısı, bir hasta çocuk sayıklar,
Burda ben...

Birden bire uyanır bir ana uykusundan,
Sapsarı bir korkuyla bakakalır nefessiz.
Orda, sabaha karşı bir çocuk ölür sessiz,
Burda ben...

Yavuz Bülent BAKİLER

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ÖNÜMÜZE ÇIKAN FIRSATLAR

Köyün birinde bir adamcağız varmış.
Kendini Allah'a adanmış. Hiçbir iş yapmaz,
hatta yemek-içmek gibi doğal ihtiyaçlarını bile
yerine getirmeden sürekli ibadet edermiş.
Günün birinde köyü sel basmış ve köy
boşaltılmış. Bizimki gitmemekte direniyor ve
“Allah bana yardım eder!”den başka laf
çıkıyormuş ağzından. Sular yükselmiş,
bizimki evinin üst katına çıkmış. Jandarma
kayıkla yaklaşmış:

—Hadi gel, boğulacaksınız!

Adam:

—“Bana bir şey olmaz, Allah bana
yardım eder.” diye reddetmiş.

Bu arada sular yine yükselmiş ve
adamcağız ancak çatıda durabiliyor. Jandarma
yine kayıkla yaklaşmış:

—Hemşerim, inat etme gel. Bak
boğulacaksınız!

Adam:

—“Allah bana yardım eder, gidin.” diye
yine reddetmiş.

Ve nihayet sular, adamın ağız hizasına
çıkıyormuş ve jandarma son bir kez daha şansını
denemiş:

—Artık inat etme, bak birazdan su seni
yutacak!

Adam:

—“Gidin, Allah bana yardım eder.”
diye jandarmanın yardım teklifini yine
reddetmiş.

Ve beklenen son, adamcağız boğularak
ölmüş. Öbür tarafta işlemleri yapılıyorken
adam biraz isyankâr bir sesle söylenmiş:

—Allah’ım, yemedim, içmedim,
çalışmadım sürekli sana ibadet ettim. Niye bu
kulunu gözetmedin, niye bana yardım etmedin?

O sırada yukarıdan bir ses duyulmuş:

—Tam üç kere kayık yolladım ya.....

Oturduğumuz yerden isteklerimize
ulaşmamız söz konusu olamaz. Mutlaka çaba
harcamalı ve önümüze çıkan fırsatları
-kayıkları- iyi değerlendirmeliyiz.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ÇOBAN ÇEŞMESİ

Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi.
Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi?

"Gönlünü Şirin'in aşkı sarınca
Yol almış hayatın ufuklarınca,
O hızla dağları Ferhat yarınca
Başlamış akmağa çoban çeşmesi..."

O zaman başından aşkındı derdi,
Mermeri oyardı, taşı delerdi.
Kaç yanık yolcuya soğuk su verdi,
Değdi kaç dudağa çoban çeşmesi!

Vefasız Aslı'ya yol gösteren bu,
Kerem'in sazına cevap veren bu,
Kuruyan gözlere yaş gönderen bu...
Sızmadı toprağa çoban çeşmesi.

Leylâ gelin oldu, Mecnun mezarda,
Bir susuz yolcu yok şimdi dağlarda.
Ateşten kızaran bir gül arar da
Gezer bağdan bağa çoban çeşmesi.

Ne şâir yaş döker, ne âşık ağlar,
Tarihe karıştı eski sevdalar:
Beyhûde seslenir, beyhude çağlar
Bir sola, bir sağa çoban çeşmesi...

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

İKİ KÖLE

Bir gün padişah, iki tane köle satın aldı. Kölelerden biri çok temiz yüzlü inci dişli biriydi, nefesi gül gibi kokuyordu. Diğeri oldukça çirkindi, dişleri çürümüş, ağzı kokuyordu.

Padişah o güzel yüzlü köleye ihsanlarda bulunarak onu hamama gönderdi. Dişleri çürümüş ağzı kokan köleyi yanına çağırdı. Kendini çok beğendiğini, fakat arkadaşının kendisi hakkında çok kötü şeyler söylediğini belirterek, onun da arkadaşının kötü huylarını söylemesini istedi. Fakat köle, arkadaşına toz kondurmadı hep onu övücü sözler söyledi. Padişah ne yaptıysa bir türlü o köleye, arkadaşı hakkında kötü bir söz söyletmedi.

Nihayet ikinci köle, hamamdan geldi. Padişah onu da sınamak için huzuruna çağırdı. Onu övücü sözler söyledi:

—“Sihhatler olsun, ne kadar zarif ve latif olmuşsun. Keşke öbür kölenin sayıp döktüğü kötü huyların da olmasa ne güzel olurdu.” dedi ve onu da diğer köle gibi denemek istedi.

Bunun üzerine köle kızdı, köpürdü ve arkadaşısı hakkında kötü şeyler sayıp dökmeye başladı.

Epeyce konuştuktan, arkadaşının kötülüklerinden bahsettikten sonra padişah onu susturdu:

—“Yeter artık ikinizin de özünü, aslını anladım, onun ağzı kokuyor, senin ise için kokmuş, bundan sonra lâıyk olduğun şekilde muamele göreceksin, defol git.” diye huzurundan kovdu.

—Güzel ve iyi yüz, kötü huyla birlikte olursa beş para etmez.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

İNSANLA GÜZEL

Her şey insanla güzel!
Doğan güne karşı gerinen evler,
Mavi rüzgârların koştığı sokak...
İnsan olmazsa kötü resimler gibi
Lacivert bahçelerde başlayan bahar,
Temmuz tarlalarında başak.

İnsanlar, canım insanlar,
Işıklar, güneşler hep sizin için.
Sizinle anlamlı yıldızlar, deniz.
Sizinle bölüşür sevinci kuşlar.
Siz varsınız, korkunç değil
Karanlığı gecelerin...

Çoğunuz iyi yürekli insanlar
Ama mutsuz...
Acı hep, mevsimler yörenizde
Ekmeğiniz kıt,
Aşınız tuzsuz...

Sabahlar sizinle aydınlık.
Elleriniz uzandıkça mavi bulutlara,
Sizin için kızarır dallarda yemiş.
Bir sevince karşılık, bin acınız var.

Dostluklar var sıcak, sevgiler sonsuz.
Savaşlar, kinler, öfkeler neden?
Bırakıp gidersiniz gene de
Dünya bu kadar güzelken...

İlhan GEÇER

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

SÖYLEMEYİ BİLMEK

Padişah, bir gece rüyasında tüm dişlerinin döküldüğünü, yemek bile yiyemez hale geldiğini görür. Sıkıntı içinde uyanır. Vezirini çağırıp sarayın rüya tabircisinin hemen huzuruna getirilmesini buyurur.

Tabirci başı yanına gelince, padişah rüyasını anlatıp sorar:

—Tabirci başı, bu rüya hayır mıdır, şer midir? Neye işarettir, hele bir söyle.

Tabirci başı biraz düşünür; sonra utana sıkıla:

—“Şerdir, Padişahım.” der, devam eder:

—Uzun yaşayacaksınız; ama ne yazık ki, tüm yakınlarınızın gözlerinizin önünde birer birer ölüp sizi yapayalnız bıraktıklarını göreceksiniz.

Bir an sessizlik olur; ardından padişah kükrer:

—Tez atın şunu zindana, felaket habercisi olmak neymiş öğrensin!

Tabirci başı, yaka paça götürülüp zindana atılır. Padişah bir başka tabircinin bulunmasını emreder. Huzura getirilen ikinci tabirciye de rüyasını anlatıp sorar:

—“Hayır mıdır, şer midir?” der.

İkinci tabirci de önce biraz düşünür; ama sonra yüzü aydınlanır:

—“Hayırdır, Padişahım!” der, devam eder:

—Bu rüya, tüm yakınlarınızdan daha uzun yaşayacağınızı gösterir. Daha nice seneler boyu ülkenizi yönetebileceksiniz.

Padişah, bu yorumdan çok memnun bir şekilde buyurur:

—Bu tabirciye iki kese altın verin!

Başından sonuna bu olayı izleyenler, tabirciye sorar:

—Aslında sen de, diğer tabirci başı da aynı şeyi söylediniz. Neden onu cezalandırdı da seni ödüllendirdi?

Tabirci güler:

—Elbette aynı şeyi söyledik; ama önemli olan, kimilerine “ne” söylediğin değil, “nasıl” söylediğindir?

Ne demiş atalarımız:

— Söz ola kese savaşı,
Söz ola kestire başı!

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

FARKINDA MISIN?

Anneciğim bilmem farkında mısın?
Söylenmemiş en mübarek en aziz
Duygularla çepeçevre çaresiz
Sana yöneldiğimin farkında mısın?

Demeden yakın ırak
Bulutlarla savrulup, ırmaklarla akarak
Sana "Anne" diyen dilleri kıskanarak
Kapına geldiğimin farkında mısın?

Bütün anneleri düşündüm tek tek
Sensin benim için en güzel örnek
Seni dinleyerek, seni severek
Nasıl yüceldiğimin farkında mısın?

Seni göremedim diye bu bahar
İçimden bin türlü duygunun isyanı var
Turnaların gökyüzünü sevdiği kadar
Seni sevdiğimin farkında mısın?

Yavuz Bülent BAKİLER

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

EN APTAL ÇOCUK

Bir gün bir iş adamı, berberde tıraş olurken bir yandan da -bütün berberlerde olduğu gibi- berberle sohbet etmektedir.

Derken, paspal giyimli, sakın ve sessiz bir çocuğun, kapının önünden geçmekte olduğunu görürler.

Berber, iş adamının kulağına fısıldar; "Bu çocuk var ya, dünyanın en aptal çocuklarından biridir!" der ve ilave eder, "Bak şimdi dikkat et!" diyerek, çocuğa seslenir:

—Ali, buraya gel!

Kendisine seslenildiğini duyan çocuk, dükkâna doğru bakar ve sakince dükkâna girer ve yüzündeki aptalca sırıtmayla berberi selamlar.

Berber işadamının kulağına yavaşça bir kere daha, "Bak şimdi!" diye fısıldar ve bir elinde elli, diğer elinde beş liralık birer banknotu çocuğa doğru uzatır ve:

— "Hangisini istersen alabilirsin!" der.

Çocuk dalgın dalgın bir elli liraya, bir de beş liraya bakar ve sonunda beş lirayı hızlıca çekerek, berberin elinden alır ve saf saf bakarak dükkândan çıkar, gider.

Berber işadamına döner ve gülerek:

— "Gördün mü? Sana söylemiştim.

Aptalın teki bu!" der.

Tıraş bitince, işadamı sokağa çıkar ve az ileride kendi kendine oynayan Ali'yi görür. Yanına giderek, ona neden elli lirayı değil de, beş lirayı aldığını sorar.

Çocuk hiç de aptalca olmayan bir sırıtmayla cevap verir:

—Berber amca bunu bana ilk kez sorduğunda eğer elli lirayı alsaydım, oyun biterdi! Ama ben bir aydır her gün beş lirayı alarak 150 lira kazandım ve de daha ne kadar kazanacağımı da Allah bilir.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ANNE ÖZLEMİ

Sevgi güneşiydi, sanki gözlerin
Her halini özledim Anne
Gittin gideli boş kaldı yerin
Gonca güllerini özledim Anne.

Gittiğin yerde seni ararım
Yedi yıldızlarda seni sorarım
Boynumu büküp saçlarımı tararım
Pamuk ellerini özledim Anne.

Şefkatinle gerçekleşti düşlerim
Akar sıcak gözyaşlarım
Bahara dönüşür kara kışlarım
Tatlı dilerini özledim Anne.

Her zorluğu, her Engeli aşardım
Senin varlığında mutlu yaşardım
Sabah akşam kollarına koşardım

Sıcak kollarını özledim Anne.
Sıcak kollarını özledim Annee!.

Melissa GÜVEN

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ATIN PARASINI BEN ÖDEYECEĞİM

Osmanlı Devleti'nin ilk Şeyhülislam'ı Molla Fenârî (1350-1431) Bursa kadısı iken, bir adam bir at satın alır. Evine dönerken atın hasta olduğunu fark eder. Geri götürmeye karar verir.

Atı satan kişi belki zorluk çıkarır diye, kadıya gidip işi sağlama bağlamak ister. Mahkemeye vardığında, kadı yerinde değildir. İşini ertesi güne bırakır. Fakat hasta at o gece ölür..

Adam kadıya durumu anlatır ve mağdur olduğunu, ne yapması gerektiğini sorar. Molla Fenârî cevap verir:

—Senin zararını ben ödeyeceğim.

Adam hayretle:

—“Niçin siz ödeyeceksiniz?” der

Molla Fenârî'nin cevabı şu olur:

—Benim ilgim yok görünüyor, ama aslında ben kusurluyum. Eğer dün geldiğinde beni yerimde bulsaydın, olaya müdahale edip atı geri verdirmemi sağlayacaktın. Böylelikle paramı geri almış, at ise sahibinin elinde ölmüş olacaktı.

Senin bu şekilde mağdur olmana sebep, benim yerimde bulunmayışım olmuştur. Şimdi bu imkân ortadan kalkmıştır.

Bu yüzden zararı benim tazmin etmem gerekir, der ve atın bedelini öder.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

MEHLİKA SULTAN

Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Gece şehrin kapısından çıktı:
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Kara sevdalı birer âşıktı.

Bir hayalet gibi dünya güzeli
Girdiğinden beri rüyalarına;
Hepsi meşhur, o muamma güzeli
Gittiler görmeye Kaf dağlarına.

Hepsi, sırtında aba, günlerce
Gittiler içleri hicranla dolu;
Her günün ufku sardıkça gece
Dediler: "Belki bu son akşamdır"

Bu emel gurbetinin yoktur ucu;
Daima yollar uzar, kalp üzüdür:
Ömrü oldukça yürür her yolcu,
Varmadan menzile bir yerde ölür.

Mehlika'nın kara sevdalıları
Vardılar çıkışı yok bir kuyuya,
Mehlika'nın kara sevdalıları
Baktılar korkulu gözlerle suya.

Gördüler: "Aynada bir gizli cihan.
Ufku çepçevre ölüm servileri....."
Sandılar doğru içinden bir an
O, uzun gözlü, uzun saçlı peri.

Bu hazin yolcuların en küçüğü
Bir zaman baktı o viran kuyuya.
Ve neden sonra gümüş bir yüzüğü
Parmağından sıyrıp attı suya.

Su çekilmiş gibi rü'ya oldu!
Erdiler yolculuğun son demine;
Bir hayal âlemi peyda oldu
Göçtüler hep o hayal âlemine.

Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Seneler geçti, henüz gelmediler;
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Oradan gelmeyecekmiş dediler!

Yahya Kemal BEYATLI

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

BİR PAKET BİSKÜVİ

Hali vakti yerinde genç bir kadın havaalanında bekliyordu. Uçağın kalkmasına da uzun saatler vardı. Önce hoşuna giden bir kitap, sonra da bir paket çikolatalı bisküvi satın aldı ve bir banka oturdu. Kitabına daldığı bir sırada, fakir görümlü bir adam yanına oturdu ve aralarında duran çikolatalı bisküvi paketinden atıştırmaya başladı. Kadın bu küstahlığı görmezden gelmeye çalıştı.

"İnsan gibi istese, veririm! Utanmadan bisküvilerimi yiyor, bir de yüzüme gülümseyip duruyor. Ne terbiyesiz insanlar var bu dünyada!" diye düşünüyor, yüz hatlarıyla da bu düşüncesini ifade ediyordu.

Sonunda, her biri birer bisküvi aldı paketten. Geriye tek bir bisküvi kalmıştı. Adam gülümseyerek o bisküviyi aldı ve ikiye böldü. Yarısını kadına uzattı. Kadın hırsıyla bisküviyi elinden çekip "Şunun yaptığı arsızlığa bak!" diye düşündü. "Tek kelime teşekkür de etmiyor."

Uçağın kalkışa hazır olduğu anonsunu duyunca eşyalarını toplayıp kapıya doğru yöneldi. Uçağına bindi ve koltuğuna gömüldü. Nerdeyse bitirmek üzere olduğu kitabını almak için çantasını açtı. Bir de ne görsün? Gözlerinin önünde bir paket bisküvi! Kendi bisküvisi buradaysa, bekleme salonunda atıştırdığı bisküviler demek ki adamındı! Adamın bisküvileri kendisiyle paylaştığı gibi sonuncusunu bile bölüştürecek kadar cömertlik gösterdiğini anladı.

Özür dilemek, hatasını telafi etmek için artık çok geçti. İcini tarifsiz bir üzüntü kapladı. Kaba olan kendisiydi, hırsızlık yapan kendisiydi ve nankörce davranan yine kendisiydi.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

SARIKIZ (Türk Efsanesi)

Evvelce Kaz Dağı'nda bir babayla kız varmış,
Kazlarını otlatıp, kıt kanaat yaşarmış.
Güre köyü gençleri kıza talip olmuşlar,
Babası vermeyince pek çaresiz kalmışlar.
Zaman geçer, kızanlar kinlerini kusarlar,
Söz birliği ederek iftiralar tasarlar.
Namusuna söz edip her tarafa yayarlar,
Şüyu bulduktan sonra babayla kız duyarlar.
Baba çok kederlenir, kazları da alarak,
Güya namus kurtarır kıızı dağa salarak.
Sarıkız ağlar, sızlar, kadere razı olur,
Günler günü kovalar, yüzlerce kazı olur.
Aylar, yıllar geçtikçe alışır buralara,
Yardım eder, köylüsü dağda düştükçe dara.
Yaptığı iyilikler dokuz köyden duyulur,
Nami dilden dudağa, çok uzağa yayılır.
Babası hacca gider, kıızı unutmak için,
Ateş düşen gönlünü biraz avutmak için.
Hac dönüşü köyünde işitince namını,
Giderek görmek ister, kızının encamını.
Vardığında baba-kız, hasretle kucaklaşır,
Kızı yadırgamadan babasına yaklaşıp.
Hararet basıp da su, isteyince babası,
Körfeze uzanarak dolduruverir tası.
Sır aşikâr olunca Sarıkız çok yaşamaz,
Baba da kederlenir, iki dağı aşamaz.
Sarıkız'ı defneder, bırakır İda Dağ'da,
Ruhunu teslim eder, az sonra Baba Dağ'da.
Komşular ağustosta çıkarlar iki dağa,
Birbirlerine derler gidiyoruz Çılbağa.

Cevdet Doğan IŞIK

Şüyu bulmak: Herkesçe bilinir duruma gelmek.

Encam: Son, işin sonu.

Aşikâr: açık, besbelli, ortada

İda Dağ: Kaz Dağı

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ASLAN İLE FARE

Herkes herkese yardım etmeli,
Ben büyük, o küçük dememeli
İki masalım var bunun üstüne,
Başka da bulurum isteyene.

Aslan toprakla oynuyormuş bir gün;
Birde bakmış pençesinde fare,
Aslan, aslan yürekliymiş o gün,
Kıymamış canına, bırakmış yere.
Boşuna gitmemiş bu iyiliği.
Kimin aklına gelir,
Farenin aslana iyilik edeceği?

Etmış işte, hem de canını kurtarmış.
Günün birinde aslan
Biraz çıkayım derken ormandan,
Düşmüş bir tuzağa,
Ağla içinde kalmış;
Kükremiş durmuş boşuna;
. Bereket fare usta yetişmiş imdada;
Bu iş kükremekle değil,
Kemirmekle olur demiş.

Başlamış incecik dişlerini işletmeye
Gelmiş ipin hakkından ktır ktır.
Bir ilmik kopunca ağdan hayır mı kalır?
Sabır, biraz da zaman
Güçten, öfkeden daha yaman.

La Fontaine Masalları

TÜRKÇE
HAFTANIN ŞİİRİ

ÇOCUKLUK MEVSİMİ

Çocukluk mevsimi ne çabuk geçti,
Hayaller güzeldi, düşler güzeldi...
Annelerin yüzü daha gülekti,
Baharlar güzeldi, kışlar güzeldi...

Bulutlar üstüne ne düşler kurdum,
Sapanla devleri gözünden vurdum,
Gece Kaf Dağı'na çıkıp oturdum,
Zümrüt Anka denen kuşlar güzeldi...

Bir çağı yürürdüm iki adımla,
Kışnerdi dal atım bağladığımda,
Kaybolan bilyeme ağladığımda,
Gözümden süzülen yaşlar güzeldi...

Bülent ÖZCAN

TÜRKÇE
HAFTANIN HİKÂYESİ

BEHLÜL DÂNÂ'NIN RÜYASI

Halife Harun Reşid devrinde Behlül Dâna adında akıllı bir zat varmış. Behlül Dâna'nın akıllılığı ve takva sahibi oluşu halk tarafından da bilinir ve kendisine çok saygı duyulmuş.

Günlerden bir gün Harun Reşid yanındakilere:

—Bana Behlül Dâna'yı çağırın, der.

Hizmetliler her yeri ararlar fakat onu bir türlü bulamazlar. Sonunda uzun bir aramadan sonra onu bir mezarlıkta uyur halde bulurlar. Halife'nin kendisini acilen istediğini ona iletirler. Behlül Dâna haberi alınca doğruca halife Harun Reşid'in huzuruna gider:

—“Ey Halife, beni padişahlıktan azlettin, niçin?” der.

Harun Reşid büyük bir şaşkınlık içinde:

—“Ne padişahlığı sen delirdin mi be adam?” diye cevap verir.

Behlül Dâna ise gayet sakin bir şekilde şöyle karşılık verir:

—Rüyamda padişah olduğumu gördüm. Hizmetçiler bana yemek taşıyor, vezirler karşımda bekliyorlardı. Beni uykumdan uyandırmakla padişahlığıma son verdiniz.

Harun Reşid, Behlül Dâna'nın anlattıklarına güler:

—Rüyadaki padişahlığın itibarı yok, deyince;

Behlül Dâna:

—“Benim rüyadaki padişahlığımla senin hükümdarlığın arasında ne fark var. Ben gözlerimi açınca padişahlığım sona eriyor. Sen gözlerini kapatınca hükümdarlığın sona eriyor.” diye cevap verir.

Behlül Dâna Kimdir?

Abbâsî halifesi Hârûn Reşid zamanında yaşamış hak âşığı ve veli bir zâttır. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Halife Hârûn Reşid, kendisini çok sever, sık sık saraya davet ederek sohbetlerinden, hikmetli sözlerinden, nasihatlerinden istifade ederdi.

805 senesinde Bağdat'ta vefât etti.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ÇOCUK VE AĞAÇ

Çocuk, çok sevdi ağacı...
Verirdi ona, her kış
Çiçekleri olaydı!

Ağaç, çok sevdi çocuğu...
Öperdi altın saçlarından
Dudakları olaydı!

Ve ona öptürmek için,
Eğilirdi yerlere kadar;
Yanakları olaydı!

Dökerdi önüne hepsini
Gümüşten, altından, sedeften
Oyuncakları olaydı!

Ve çocuk gittikten sonra,
Böyle kalır mıydı ağaç?
Ne olurdu onun da
Bacakları olaydı,
Ayakları olaydı!

Arif Nihat ASYA

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

KUSURSUZ OLMAK

Bir adam, her gün boynuna dayadığı kalın sopanın iki ucuna astığı testilerle dereden su taşırmış evine. Bu testilerden birinin yan kısmında çatlak varmış. Diğeri ise hiç kusursuz ve çatlaksızmış ve her seferinde bu kusursuz testi adamın doldurduğu suyun tümünü taşıy, ulaştırırmış eve. Ama her zaman boynunda taşıdığı testilerden çatlak olanı eve yarım su taşırmış. İki sene her gün bu şekilde geçmiş. Adam her iki testi suyla doldurmuş ama evine vardığında sadece 1,5 testi su kalırmış. Tabi ki kusursuz, çatlaksız testi vazifesini mükemmel yaptığı için çok gururlanmış. Fakat zavallı çatlak olan kusurlu testi, çok utanmış. Doldurulan suyun sadece yarısını eve ulaştırabildiği için de çok üzülüyormuş.

İki yılın sonunda bir gün, görevini yapamadığını düşünen çatlak testi, ırmak kenarında adama şöyle demiş:

—Kendimden utanıyorum. Şu yanımdaki çatlak nedeniyle, sular eve gidene kadar akıp gidiyor.

Adam gülümseyerek dönmüş testiye:

—Göremedin mi? Yolun senin tarafında olan kısmı çiçeklerle dolu. Fakat kusursuz testinin tarafında hiç yok. Çünkü ben başından beri senin kusurunu, çatlaklığımı biliyordum. Senin tarafına çiçek tohumları ektim. Ve her gün o yolda ben su taşıırken, sen onları suladın. İki senedir o güzel çiçekleri toplayıp, masamı süslüyorum. Sen kusursuz olsaydın, o çatlağın olmasaydı evime böyle güzellik ve zarafet veremeyecektim, demiş.

Aslında hepimiz birer çatlak testiyiz. Her birimizin kendine has kusurları vardır. Fakat sahip olduğumuz bu kusurlar ve çatlaklardır hayatlarımızı ilginç yapan, mükâfatlandıran, renklendiren. Etrafımızdaki her kişiyi, oldukları gibi kabullenin. Onlardaki kusurları değil, içlerindeki güzellikleri görün.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

KİTABIN SİTEMİ

Ben bir kitabım
Kimi zaman tozlu bir rafta,
Kimi zaman karanlık bir tavan arasında.
Oysa ne çok isterdim karanlık bir beyni
aydınlatmayı,
Kör bir göze ışık olmayı
Bilgi gözesinden derlediklerimi
Susayan bir dimağa sunmayı.

Bir zamanlar baş tacıydım
Atalarının ellerinde.
Yemek gibi ekmek gibi ihtiyaçtım.
Gözlerin okşamadığı günü
Günden saymaz,
Ellerin dokunmadığı anı bilmezdim.
Yıpranırdım, hırpalanırdım,
Yırtılır eskirdim belki ama
Çakmak çakmak gözlerce aranırdım.

Yunuslar, Hacıbektaşlar, Mevlanalar
En kadim dostlarımdı.
Onlarla dertleşir, onlarla sevinirdim
Aldılar mı ellerine beni
Saatlerce hasb-i hal ederdim.

Ne oldu size ey asil soyun
Asil torunları?
Nedir sizi benden koparan?
Yerime neyi koydunuz da
Çıkardınız beni aradan?
Yıllar var ki yüzüme yüz süren yok,
Yıllar var ki ışığımı gören yok,
Yıllar var ki bilgi bahçemden deren yok.

Siz olmadan tarih kitapları öksüz,
Siz olmadan edebiyat kitapları manasız.
Hadi, hadi artık uyanın
Yetişir bu kadar duyarsızlık.

Bora BEY

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ANTİKACI

Genç Adam, antika merakı nedeniyle Anadolu'nun en ıssız köşelerini dolaşır ve gözüne kestirdiği antikaları yok pahasına satın alarak geçimini sağlarmış. Kış kıyamet demeden sürdürdüğü yolculuklar sırasında başına gelemeyen kalmamış.

Fakat bu seferdeki hepsinden farklı görünür. Yolları kapatan kar yüzünden arabasını terk eder ve yoğun tipi altında donmak üzereyken, yaşlı bir adam tarafından bulunur. Yaşlı adam onu kulübesine götürür.

Yaşlı Adam, antikacının yürümesine yardım ederken "Günlerdir hastaydım, odun kesmek için ilk kez dışarıya çıktım. Meğer seni bulmak için iyileşmişim." der.

Diz boyu karla boğuşup kulübeye geldiklerinde, antikacının beyaz göre göre donuklaşan gözleri fal taşı gibi açılır. Odanın orta yerindeki kuzinenin çevresini saran iskemleler, onun şimdiye dek gördüğü en güzel antikalardır. Saatlerdir kar içinde kalan vücudu bir anda ısınır, buzları bir türlü çözülmeyen patlıcan moru suratını ateşler kaplar.

Yaşlı Adam, konuğunu yatırmak için acele eder. Ona birkaç lokma bir şeyler ikram edip, sedirdeki yatağına hazırlarken "Bugün soba yakamadım evladım ama bu battaniyeler seni ısıtır." der.

Ev sahibi, yıllar önce ölen eşiyle paylaştıkları odaya geçerken, antikacı da tiftikten örülen battaniyelerin arasına gömülür. Ancak tüm yorgunluğuna karşın uyuyamaz. Ertesi gün gitmeden önce ne yapıp edip o iskemleleri almalı, bunun için de iyi bir senaryo uydurmalıydı.

Örneğin, yaşamını kurtarmasına karşılık yaşlı adama birkaç koltuk satın alabilir ve eskimiş olduğu bahanesiyle dışarıya çıkarttığı iskemleleri, çaktırmadan minibüsün arkasına atabilirdi. Hatta onları kaptığı gibi kaçmak bile olanaklıydı. Yürümeye bile hali olmayan yaşlı adam onun peşinden koşacak mıydı, sanki?

Genç Adam, kafasındaki fikirleri olgunlaştırmaya çalışırken dalıp dalıp gidiyor ve rüzgârın sesiyle uyandığı zamanlar, kaldığı yerden devam ediyordu. Bu arada yaşlı adamın sabah namazına kalktığını fark eder, hatta hayal meyal olsa bile odun parçaladığını duyar. Gözlerini açtığında, onun kuzine üzerinde çorba pişirdiğini görür. Yattığı yerden başına gelenleri düşünürken, iskemleleri anımsar. Hafifçe doğrulup çevresine bakar. Aman Allah! İskemlelerin hiçbirisi ortada yok. Yaşlı Adam, akşamki planını hissetmiş ve belki de uykudaki konuşmasını duyarak onları emin bir yere kaldırmıştır. Sakin görünmeye çalışarak "İliğim kemiğim ısındı, çorbanız da ne güzel koktu doğrusu ama akşamki iskemleleri göremiyorum." der.

Yaşlı Adam, odanın köşesine yığıldığı iskemle parçalarından birini daha sobaya atarken: —"İskemle dediğin dünya malı be evladım, biz konuğumuzu üşütür müyüz?" der.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

BENİ ÇOK OKUYUN

Çantanda dururum arkadaş gibi,
Kitap okuyana kim vermez bilgi...
Aman kapılmayın boş hayallere,
Benden başka olmaz sadık sevgili.
Yazarlar günlerce yazarlar beni,
Sayfamı açarsan tutmam dilimi.
Yeter ki sen öğren bu bana yeter,
Senden esirgemem nurlu elimi.
Bir dolapta hepten biz diziliriz.
Aman çok okuyun biz seviniriz.
Aydınlık günlerin hepsi de bizde,
Raflarda durunca çok üzülürüz.
Yaprağımız beyaz açın onları,
Okuya, okuya çöz sorunları.
Cahillik dünyada ayıp sayılır,
İyi hesap edin bu durumları...
Kitapsız kişiyi kimler neylesin,
Bizi okusun da gönül eğlesin.
Söyleyin herkese kahve ne imiş,
Kumarın yerine kitap yeğlesin.
Aylak, aylak gezme git kitaplığa,
Kitap okudukça kavuş bolluğa.
Bilgi, görgü iste hepsi var bizde,
Kitapla yürüyün kör karanlığa...

İbrahim SİMŞEK

BİYOGRAFİ BURADAN BAŞLIYOR

EŞEKLİ KÜTÜPHANECİ (Mustafa Güzelgör)

Yıl 1943. Genç Mustafa'nın tayini kütüphaneci olarak Ürgüp Tahsin Ağa Kütüphanesi'ne çıkar. Devlet memurluğu o dönemde süper bir şey; çünkü özel sektör falan yok. Bizimki kütüphanede heyecanla okurları bekler; bir gün olur, beş gün olur, gelen giden yok. Etraftakilerle konuşur, herkese anlatır: "Bakın kütüphane bomboş duruyor, gelin kitap okuyun." Gelen giden olmaz. Amirlerine durumu bildirir.

—Kardeşim otur oturduğun yerde, maaşını düzenli alıyon mu, almıyon mu?

—Alıyorum. →

TÜRKÇE HAFTANIN BİYOGRAFİSİ

—Eee, o zaman ne karıştırıyon ortalığı, gelen giden olsa maaşın mı artacak? Başına daha fazla bela alacan, o kütüphaneye yıllardır kimse gelmez zaten.

Yirmi üç yaşındaki genç memur "Ne yapayım, ne yapayım?" diye düşünür durur. Sonunda aklına bir fikir gelir, eşine söyler. Eşi önce "Deli misin bey?" der, ama kocasının bir şeyler üretme, işe yarama çabasını yakından görünce fikri kabullenir.

O dönem devletteki amirlerinin çıkardığı tüm engellerin tek tek, bin bir güçlkle üstesinden gelir. Çünkü o zaman da şimdiki gibi, "Aman bir şey yapmayalım da başımıza bir iş gelmesin. Çalışsan da aynı maaş, çalışmasan da" zihniyeti aynen var.

O bıyıklı, kravatlı, asık yüzlü, sigara kokan, arkalarındaki Atatürk resminden utanmayan, ama ülkesine gram faydası olmayan bürokratları zorlukla ikna eder ve bir eşek alır. İki tane de sandık yaptırır. İki sandığa, kalınlığına göre 180-200 kitap sığar. Sandıkların üstüne "Kitap İade Sandığı" yazar.

Kitapları eşeğe yükler ve köy köy gezmeye başlar. Kütüphaneye de bir yazı asar: "Sadece pazartesi ve cuma günleri açıyoruz." Köydeki çocuklar şaşırır. Eşeğe bir sürü kitap yüklemiş bir amca, o gariban çocukların küçücük ellerine kitapları verir. Düşünün, Noel Baba gibi. Noel Baba yalan, Mustafa Amca ise gerçek. Geyikler yerine eşeği var. Eşek de gerçek, Mustafa Amca da.

"Çocuklar bunları okuyun, aranızda da değişsin. On beş gün sonra gelip alacağım. Aman yıpratmayın, diğer köylerdeki arkadaşlarınız da okuyacak" der.

Mustafa artık Ürgüp'teki kütüphanede iki gün durmakta, diğer günler eşeği Yüksel'le köy köy gezmektedir. Köylerdeki çocuklar Eşekli Kütüphaneciyi her seferinde alkışlarla karşılarlar. Kalpleri küt küt atar heyecandan, sevinç içinde yeni kitapları beklerler. Mustafa Amca'nın ünü etrafa yayılır. Diğer devlet memurları makam odalarında sıcak sıcak oturup iş yapmazken, Mustafa'nın eşeği Yüksel yediği otu hepsinden fazla hak etmektedir.

Zamanla insanlar kütüphaneye de gelmeye başlar. Mustafa bakar ki kütüphaneye kadınlar hiç gelmiyor. Zenith ve Singer'e mektup yazar: "Bana dikiş makinesi yollayın, firmanızın adını kütüphanenin girişine kocaman yazayım" der. Zenith dokuz tane, Singer bir tane dikiş makinesi yollar (ilk sponsorluk faaliyeti). Salı günlerini kadınlar günü yapar. Kumaşı alan kadın kütüphaneye koşar. On makine yetmediği için sıra oluşur. Sırada bekleyen kadınların eline birer kitap verir, beklerken okusunlar diye. Okuma-yazma oranının düşüklüğünü görünce halkevlerine okuma yazma kursları vermeye gider. Halıcılık kursları başlatır, bölgede halıcılığı canlandırır. Bu arada valilik Mustafa hakkında soruşturma açar, "kendi görev tanımı dışında davranıyor" diye. Elli yaşına gelen Mustafa Amca baskıyla emekli edilir. Mustafa Amca köylüler arasında efsane olur, yıllar geçtikçe köylerdeki çocuklarda okuma aşkı yerleşir. 2005 yılında Mustafa Amca vefat eder. Tüm Kapadokya çok üzülür, aralarında toplanırlar. Ürgüp'e Eşekli Kütüphaneci Mustafa Güzelgöz ve eşeğinin heykelini dikerler. Girişimcilik ne biliyor musun? Bulduğun yere yenilik katmalısın. Mutlaka adım atmalısın. Yaptığın iş olduğu yerde durup duruyorsa, sende bir sorun vardır arkadaş. İnsan var, dokunduğu yere değer katar; insan var, dokunduğu yere değer kaybettirir.

Bakın Nevşehir'den ve bu ülkeden nice müdür, amir, vali, bürokrat, milletvekili, politikacı geçti; binlercesinin adını kimse hatırlamaz ama Mustafa Güzelgöz ve eşeğinin heykeli var.

O tarihlerde bir köylü kadının Balzac okuduğuna inanabiliyor musunuz? Ama okumuş! 1972 yılında emekli olan eşekli kütüphanecinin yaşam öyküsünü, yazar Fakir Baykurt, Eşekli Kütüphaneci Mustafa Güzelgöz ismi ile romanlaştırmıştır. Güzelgöz'e 1963 yılında Amerikan Barış Gönüllüleri Derneği'nin insanlığa hizmet ödülü ABD Devlet Başkanı John Kennedy tarafından verilmişti.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

BU VATAN KİMİN?

Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır;
Bir tarih boyunca, onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir...

Tutuşup: kül olan ocaklarından,
Şahlanıp: köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından,
Alnına ışıklar vuranlarındır...

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındır...

İleri atılıp sellercesine,
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine,
Şu kara toprağa girenlerindir...

Tarihin dilinden düşmez bu destan:
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı bir yakut olan bu vatan,
Can verme sırrına erenlerindir...

Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlısında görenlerindir...

Orhan Şaik GÖKYAY

Sencileyin: Senin gibi
Hasım: Düşman

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

SEYİT ONBAŞI

Koca Seyit'i birçoğunuz duymuştur. Peki, kimdir Koca Seyit? Koca Seyit ağırlığı tam tamına 215 okka yani 276 kilo olan top mermisini Çanakkale Savaşı'nda tek başına kaldırıp topa yerleştirip ateşlemiştir. Koca Seyit ateşlediği 276 kiloluk mermisiyle İngilizlerin Ocean (Oşın) adlı savaş gemisini batırmıştır. Bu inanılmaz bir olaydır. O sırada Çanakkale'deki birliğin komutanı Cevat Paşa'dır. Cevat Paşa, Koca Seyit'in bataryasına gelip olan biteni yerinde görmek ister.

Cevat Paşa: "Merhaba asker!" diyerek Koca Seyit'i selamlar. "Koca Seyit sen misin?"

Koca Seyit cevap verir: "Benim komutanım."

Cevat Paşa Koca Seyit'in elini sıkmak için elini uzatır ama Koca Seyit hemen elini öper Cevat Paşa'nın. Cevat Paşa emir subayının uzattığı V biçimindeki kırmızı şeritleri Seyit'in iki koluna da takarak "Gösterdiğin kahramanlık nedeniyle seni onbaşılığa terfi ettirdik. Hayırlı olsun." der. Seyit Onbaşı gururludur. Cevat Paşa gelirken yanında bir fotoğrafçı da getirmiştir. Seyit Onbaşı'nın mermiyi taşıırken bir fotoğrafını çekmek istemektedir.

Cevat Paşa: "Hadi Seyit Onbaşı, mermiyi bir kez daha kaldır da tarihe tanıklık edecek bir fotoğraf çekilsin."

Seyit Onbaşı hemen: "Başüstüne komutanım." diyerek mermiyi kaldırmaya çalışır. Beceremez. Bir daha dener yine yapamaz. Ter içinde kalır.

Cevat Paşa: "Peki o zaman nasıl kaldırıbildin?" diye sorar.

Seyit Onbaşının verdiği cevap anlamlıdır: "Yine öyle bir harp olsun, yine denizlerimize öyle bir zırlı girsin, yine arkadaşlarımla şehit olduğumu göreyim değil bir mermi gereken tüm mermileri kaldırırim evelallah, komutanım."

Evet, Çanakkale Savaşı bizim bağımsızlığımıza olan inancımızın en büyük göstergesidir. Çanakkale m²'ye 6000 merminin düştüğü; 253 bin askerimizin "ölürsek şehit, dönersek gazi oluruz" düşüncesiyle gözünü kırpmadan ölüme gittiği; iç içe geçmiş yüzlerce merminin olduğu yerdir. Çanakkale "Çanakkale geçilmez." yazısının tarihe yazdırıldığı yerdir.

Seyit Onbaşılar sayesinde kazanılan ve bize emanet edilen bu güzel ülkemizin kıymetini bilmeli, ona göre hareket etmeliyiz.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

DİNLE SANA BİR NASİHAT EDEYİM

Dinle sana bir nasihat edeyim
Hatırdan, gönülden geçici olma
Yiğidin başına bir iş gelince
Anı yad ellere açıcı olma

Mecliste ârif ol kelâmı dinle
El iki söylerse, sen birin söyle
Elinden geldikçe sen eylik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma

Dokunur hatıra kendisin bilmez
Asilzadelerden hiç kemlik gelmez
Sen eyilik et de o zayı olmaz
Darılıp da başa kakıcı olma

El ârifdir, yokla kendi kendini
Dağıdırlar duzağım, fendini
Alçaklarda otur, gözet kendini
Katı yükseklerden uçucu olma

Muradım nasihat bunda söylemek
Size lâıyk olan onu dinlemek
Sev seni seveni, zayı etme emek
Sevenin sözünden geçici olma

Karac'oğlan söyler sözün, başarır
Aşkın deryasını boydan aşırır
Seni bir mecliste hacil düşürür
Kötülerle konup göçücü olma

Karacaoğlan

PAMUKÇUKLAR

Annem belediye doktoruydu. Penceresinden kavak ağaçları görünen bir sağlık ocağında çalışır, çoğu günler beni de yanında götürürdü. Orada tek çocuk olmanın krallığını yaşar, oyalanır, haşarılıklarımın afacanlıklarımın hoş görüleceğini bilmenin kolaylıklarından fazlaca yararlanır, buna karşılık beni mınıcıklamalarına, yanıklarımı pembeleştirten makaslar almalarına ses çıkarmazdım.

Pencereden uzanır uçuşan pamukçukları yakalamaya çalışırdım. Kavakları silkeleyen rüzgâr oyun arkadaşım olurdu. Koca bahçe, önümde mülkümü gibi uzanır bense onu tasasız gözlerle izlerdim.

Annemin masasında, güzel çerçeveler içinde benim ve babamın resmi dururdu. Gurur duyardım. Kocaman bir masası ve koltuğu vardı annemin. Annemi makamında daha çok severdim sanki, ya da sevgim başka bir boyut kazanırdı. Sırtındaki beyaz gömleğiyle düzlem değiştirmiş, biraz uzaklaşmış, benden ve elimden çıkmış gelirdi bana. Her an başkalarının da olacaktı gibi bir güvensizlik duyardım. Zamanını ve ilgisini başkalarıyla paylaşmak durumunda olduğum bu yeni konumu, ona daha çok bağlanmamı sağladı. Aşk tazelerdim. Eve dönerken yine yalnızca benim annemdi.

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

Semt belediyesine bağlı bir sağlık ocağında fazla iş olmaz. Basit muayenelerin ve müdahalelerin dışında, ya hastaneye hasta sevk ederler, ya ölümler için defin ruhsatnamesi verirler. Masasında bir de bunların koçanları olurdu. O koçanlardan kopardığım sayfaların arka yüzüne resimler yapar, otomobil modelleri çizer ya da ilerde keşfetmeyi umduğum makineler uydurur, bir de tanıdığım artistlerin, ünlülerin listesini çıkarırdım. Az sonra annem gelir koçandan temiz bir sayfa koparır, ön yüzünü doldurur, gelenin işini görür, defin ruhsatnamesinde yukarıya ölenin adını yazar, en altta da hep kendi, kaşesi ve imzası olurdu. Benim gözümde anneme ölüm karşısında üstünlük sağlayan bir şeydi bu. Ölümü başka adreslere gönderirdi.

Kavaklarla birlikte ben de büyüdüm. Okul çıkışları anneme uğruyor, yine birlikte eve dönüyordum. Bu kez yanında delikanlılığa adım atmakta olan, sesi çatallaşmaya başlamış, yürüyüşü değişmiş, biriyle dolaşmanın gizli gururunu taşıyordu.

Annem öldüğünde yeni yetme bir delikanlıyım. Kollarımda öldü; günler geceler boyu azar azar öldü. Ağrıların sersemlettiği bedenini taşıyamaz olmuş; savunmasız, gücü tükenmiş, gözlerini artık sürekli kaçıran konuşan, yüzündeki anlam çoktan boşalıp gitmiş bu kadını masasının başında hayata ve ölüme gülerken gördüğüm günler çok geride kalmıştı. Ölüm usul usul kemirmişti onu. Öleceğini biliyorduk, ölümünü bekliyorduk, ölümüne hazırlanıyorduk. Hazırlanmak ne demekse.

Sanki annem öldüğünde öyle bir şey, öyle bir şey olacak ki ben de kendiliğimden yok olacaktım. Ölüm kadar belirsiz, siluetsiz, önseziye benzer bir duyguydu işte. Güçlü bir önsezi gibi bütün varlığıma yerleşmişti. Öyle bir şey olmadı, hiçbir şey olmadı.

Bir çocuk kadar ufaldığı, ağrıdan başka hiçbir şey hissetmez olduğu günlerin birinde ölüm gelip aldı onu. Katılıp kalmıştım. Boğazımda koca bir yumruk düğüm olmuş duruyordu. Kaynağını bilmediğim müthiş bir güç beni ayakta tutuyor, tehlikeli bir sessizlik içinde, ama yine de tetikte bekliyordum. Tek bir damla akmamıştı gözlerimden. Ağlayamıyordum. Bir şey olacaktı, müthiş bir şey olacak, beni düğümlendiğim, katıldığım bu acının ortasından hiçliğe, yokluğa çekecekti. Babamı, teyzelerimi, annemin çocukluğundan beri vazgeçemediği benim teyze dediğim birkaç yakın arkadaşımı yatıştırmak, teselli etmek gibi bir görevi nerdeyse kendiliğimden üstlendim.

Yaz yaklaşıyordu, annemin en sevdiği mevsimdi yaz. Havalara ağırlığına gidiyordu. Ailede herkes en çok annemi severdi. Onun ölümüyle birlikte sanki herkes hem bir araya toplanmış hem de sonsuza kadar dört bir yana dağılmıştı. İçlerinde en ayakta kalabileni ben görüyordum. Defin işlemlerini yürütmek de bana kaldı. Sağlık ocağına gittiğimde elime bir defin ruhsatnamesi verdiler. İçim yandı. Alışkanlığın gözleriyle en altta annemin adını ve imzasını aradım oysa bir başka doktorun adı ve imzası vardı orda. Annemin adı artık yukarıya taşınmış, ölüm adresi değiştirmişti. İşte o an birdenbire öyle bir şey oldu ki, içim çöktü sanki. Sağlık ocağının bahçe duvarına yaslanıp yırtılırcasına ağlamaya başladım. İşte olmuştu, günlerdir boğazımda duran koca yumruk çözülürmüş. Yok olmamıştım; duyduğum acıyla birlikte varlığımı kazanmıştım yeniden.

Pencereden çocukluğum bana bakıyor, kavaklar sallanıyor, pamukçuklar uçuşuyordu. Artık öldüğünü kabul etmenin zamanı gelmişti, defin ruhsatnamesini katlayıp cebime koydum.

Murathan MUNGAN

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

SEVGİLERDE

Sevgileri yarınlara bıraktınız
Çekingen, tutuk, saygılı.
Bütün yakınlarınız
Sizi yanlış tanıdı.

Bitmeyen işler yüzünden
(Siz böyle olsun istemezsiniz)
Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi
Kalbinizi dolduran duygular
Kalbinizde kaldı.

Siz geniş zamanlar umuyordunuz
Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek.
Yılların telaşlarda bu kadar çabuk
Gececeği aklınıza gelmezdi.

Gizli bahçenizde
Açan çiçekler vardı,
Gecelerde ve yalnız.
Vermeye az buldunuz
Yahut vaktiniz olmadı.

Behçet NECATİGİL

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

NE İÇİN ÇAĞIRMIS?

Oldukça yoksul ve yaşlı bir oduncu varmış. Bir yandan yaşlılık, öte yandan yoksulluk ve iş iyice çökertmiş adamı. Bir gün odunları sırtına yüklemiş, yamaçtaki kulübesine doğru oflaya pufloya yürüyormuş. Öylesine yorulmuş ki, yıkmış sırtından yükünü, oturup kendi kendine konuşmaya başlamış:

—Nedir şu dünyada çektiğim benim?
Bir gün rahat yüzü görmedim. Durup dinlenmeden çalıştığım halde ekme bulamadığım günler bile oluyor. Yoksulluk bir yandan, borç bir yandan, üstelik de her gün sırtımda bu odunlar. Yeter artık, bitsin bu çile. Hey Azrail! Neredesin gel de canımı al! Diye bağırmış.

Adamın, bu yakarışı üzerine gökten Azrail inivermiş:

—Beni mi çağırdın, nedir istediğin?
Diye sormuş.

Oduncu şaşırılmış ve korkmuş:

—Şey, istediğim ufak bir yardım. Lütfen şu odunları sırtıma yükleyiver diye çağırdım seni, demiş.

Yaşamın yükü ne kadar ağır olsa bile, yaşamak ölmekten güzeldir.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

OTUZ BEŞ YAŞ

Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünüyorsunuz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hatırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç fark ettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüğüm tarumar?

N'eylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak.
Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak.
Taht misali o musalla taşında.

Cahit Sıtkı TARANCI

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

MARİFETLİ BABA

Trende pencereden sarkan çocuğun başından şapkası düşecekti. Bunu fark eden babası, belli etmeden çocuğun şapkasını kapıp arkasına sakladı. Sonra da ona “Şapkanı rüzgâr aldı götürdü.” dedi. Çocuk ağlamaya başladı. Fakat babası onu dinlemedi. Ağladı, ağladı, ağladı... Nihayet dayanamayan baba:

—Peki, şimdi ben bulacağım senin şapkanı... Bir ıslık çalacağım, hemen geri gelecek şapkan.

Adam bir ıslık çaldı. Aynı anda arkasında sakladığı şapkayı çıkardı ve çocuğa verdi. Ağlayan çocuk birden gülmeye başladı. Sevinmiş, bu oyunu da sevmişti. Hemen uzandı, babasının askıdan şapkasını aldı, vagon penceresinden fırlattı. Babasına:

—“Hadi bakalım, bir ıslık çal, kendi şapkanı da getir!” dedi.

Selçuk YILDIRIM

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ZİLLER ÇALACAK

Zil çalacak...Sizler derslere gireceksiniz bir bir.
Zil çalacak, ziller çalacak benim için,
Duyacağım evlerden, kırlardan, denizlerden;
Tâ içimden birisi gidecek uça ese...
Ama ben, ben artık gidemeyeceğim.

Zil çalacak... Siz geminize, treninize
gireceksiniz bir bir.
Zil çalacak, ziller çalacak benim için.
Duyacağım iskelelerden, istasyonlardan bütün;
Tâ içimden birisi koşacak ardınızdan...
Ama ben, ben artık gelemeyeceğim.

Sonra bir gün bir zil çalacak yine,
Hiç kimseler, kimsecikler duymayacak...
Ne sınıflar, ne iskeleler, ne istasyonlar, ne siz...
Ta içimden birisi kalacak oralarda...
Ben gideceğim.

Zeki Ömer DEFNE

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ÇATLAK KOVA

Bir sucu, boynuna astığı uzun bir sopanın uçlarına taktığı iki büyük kovayla su taşımış. Sağlam olan kova her seferinde ırmaktan efendisinin evine ulaşan uzun yolu dolu olarak tamamlarken, çatlak kova içine konan suyun sadece yarısını eve ulaştırabilirmiş. Bu durum iki yıl boyunca her gün böyle devam etmiş. Sucu her seferinde efendisinin evine 1,5 kova su götürebilmiş.

Sağlam kova başarısından gurur duyarken, zavallı çatlak kova görevinin sadece yarısını yerine getiriyor olmaktan dolayı utanç duyuyormuş. İki yılın sonunda bir gün çatlak kova ırmağın kıyısında sucuya seslenmiş: “İki yıldır çatlağımdan su sızdırdığımdan dolayı görevimin yarısını yerine getirebildiğim için kendimden utanıyor ve senden özür diliyorum.” demiş.

Sucu şöyle demiş: “Patronun evine dönerken yolun kenarındaki çiçekleri fark etmeni istiyorum.”

Gerçekten de tepeyi tırmanırken patikanın bir kenarındaki yabani çiçekleri ısıtan güneşi görmüş. Fakat yolun sonunda yine suyunun yarısını kaybettiği için kendini kötü hissetmiş ve yine sucudan özür dilemiş. Sucu kovaya sormuş: “Yolun sadece senin tarafında çiçekler olduğunu ve diğer kovanın tarafında hiç çiçek olmadığını fark ettin mi? Bunun sebebi benim senin kusurunu bilmem ve ondan yararlanmamdır. Yolun senin tarafına çiçek tohumları ekdim ve her gün biz ırmaktan dönerken sen onları suladın. İki yıldır ben bu güzel çiçekleri toplayıp onlarla patronun sofrasını süsledim. Sen böyle olmasaydın, o evinde bu güzellikleri yaşamayacaktı.”

Farkında mısınız? Hepimiz aslında çatlak kovalarız. Kusurlarınızdan korkmayın. Onları sahiplenin. Kusurlarınızla birlikte gerçek gücünüzün oluştuğunu bilerseniz eğer, siz de güzelliklerin yaşamasına sebep olabilirsiniz.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

SESSİZ GEMİ

Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.

Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli,
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli.

Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu!
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu!

Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler.

Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Birçok seneler geçti; dönen yok seferinden.

Yahya Kemal BEYATLI

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

İHTİYAR ADAM

İyi huylu geçimli, sevecen bir adamın sürekli birbirleriyle didişen dört oğlu vardı. Adam, oğullarının iyi huylu ve geçimli olmalarını çok istiyordu.

Günün birinde, aklına bir fikir geldi. Oğullarından, bir demet çubuk toplayıp getirmelerini istedi. Sonra, her birine getirdikleri demeti dizleriyle kırmalarını söyledi. Hepsi denedi, ama hiçbiri bunu beceremedi.

Adam demeti çözdü ve çubukları teker teker çocuklarının ellerine vermeye başladı. Çocuklar bütün çubukları bir bir kırıp attılar.

Bunun üzerine:

—“Evlatlarım” dedi adam. “Birlik olursanız, zorlukların üstesinden gelirsiniz. Ayrılırsanız, zorluklar sizi ezer geçer. Birlik kuvvettir.”

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ÇOK GÜZEL ŞEY

Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de
Hele tertemizse gönlün
Hele kar gibiye alnın
Yani kendinden korkmuyorsan
Kimseden korkmuyorsan dünyada
Dostuna güveniyorsan
İyi günler bekliyorsan hele
İyi günlere inanıyorsan
Üstelik hava da güzelse
Yaşamak güzel şey
Çok güzel şey doğrusu.

Melih Cevdet ANDAY

a
s
t
a
g
o
s

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ÇİVİ

Kötü karakterli bir genç varmış. Bir gün babası ona çivilerle dolu bir torba vermiş.

Babası:

—"Arkadaşlarınla tartışıp, kavga ettiğin her zaman bu tahtaya bir çivi çak." demiş.

Genç, ilk gün tahtaya otuz yedi çivi çakmış. Sonraki haftalarda kendi kendini kontrol etmeye çalışmış ve geçen her gün daha az çivi çakmış. .

Nihayet bir gün gelmiş ki hiç çivi çakmamış. Babasına gidip söylemiş. Babası onu yeniden tahtanın önüne götürmüştü.

Gence:

—"Bugünden başlayarak tartışmayıp kavga etmediğin her gün için tahtadan bir çivi çıkar sök." demiş.

Günler geçmiş. Bir gün gelmiş ki her çivi çıkarılmış. Tahtayı babasına göstermiş. Babası ona:

—"Aferin iyi davrandın ama bu tahtaya dikkatli bak. Çok delik var. Artık geçmişteki gibi güzel olmayacak." demiş.

Arkadaşlarla tartışılıp kavga edildiği zaman kötü kelimeler söylenilir. Her kötü kelime bir yara (delik) bırakır. Arkadaşına bin defa kendisini affettiğini söyleyebilirsin, ama bu delik aynen kalacak kapanmayacak. Bir arkadaş ender bulunan bir mücevher gibidir. Seni güldürür, yüreklendirir, ihtiyaç duyduğunda sana yardımcı olur, seni dinler ve sana yüreğini açar, demiş.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

MEMLEKET İSTERİM

Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.

Memleket isterim
Ne başta dert, ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.

Memleket isterim
Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.

Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

Cahit Sıtkı TARANCI

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

HAYATTA TUZ VE SU

Hintli bir yaşlı usta, çırağının sürekli her şeyden şikâyet etmesinden bıkmıştı. Bir gün çırağını tuz almaya gönderdi. Yaşamındaki her şeyden mutsuz olan çırak döndüğünde, yaşlı usta ona, bir avuç tuzu, bir bardak suya atıp içmesini söyledi. Çırak, yaşlı adamın söylediğini yaptı ama içer içmez ağzındakileri tükürmeye başladı.

— “Tadı nasıl?” diye soran yaşlı adama öfkeyle:

— “Acı” diye cevap verdi.

Usta kıkırdayarak çırağını kolundan tuttu ve dışarı çıkardı. Sessizce az ilerdeki gölün kıyısına götürdü ve çırağına bu kez de bir avuç tuzu göle atıp, gölden su içmesini söyledi. Söyleneni yapan çırak, ağzının kenarlarından akan suyu koluyla silerken yaşlı usta aynı soruyu sordu:

—“Tadı nasıl?” “Ferahlatıcı” diye cevap verdi genç çırak.

—“Tuzun tadını aldın mı?” diye sordu yaşlı adam, “Hayır” diye cevapladı çırağı.

Bunun üzerine yaşlı adam, suyun yanına diz çökmüş olan çırağının yanına oturdu ve şöyle dedi:

—“Yaşamdaki ıstıraplar tuz gibidir, ne azdır, ne de çok. İstırapın miktarı hep aynıdır. Ancak bu ıstırapın acılığı, neyin içine konulduğuna bağlıdır. İstırapın olduğunda yapman gereken tek şey ıstırap veren şeyle ilgili hislerini genişletmektir. Onun için sen de artık bardak olmayı bırak, göl olmaya çalış.”

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA

Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir
günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların
arasında
Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir
ekmek somunu gibi
Hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
Bir günlük de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı alacak elimizden
Ölümsüz ağaçlar dikecekler

Nâzım HİKMET RAN

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

YALNIZ ADAM VE KIRLANGIÇ

Karlı bir kış günüymüş...

Yağan kardan üşümüş küçük kırlangıç,
yalnız bir adamın penceresinin dışına gelip
gagasıyla camı tıkırdatmış, adeta adamın onun
içeri girmesine müsaade etmesini istemiş.

Yalnız adam bu isteği görmüş, "olmaz
alamam, git başımdan" der gibi kuşu
koyalamış, sonra da kendi kendine söylenmiş;
"Hıh, camı tıkırdatmakla kendisini içeri
alacağımı mı sanıyor acaba?"

Gecenin ilerleyen saatlerinde camı
sıkılmış, rüzgâr ve soğuk arttıkça yalnız adamı
daha başka düşünceler sarmış, kırlangıcın
arkadaşlığını geri tepmekten biraz pişmanlık
duymuş...

—"Keşke kuşu içeri alsaydım. Ona
biraz yiyecek verirdim. Minik kuş oradan oraya
uçar, neşeli sesler çıkartır, cıvıldar,
yalnızlığımla paylaşırdı." demiş.

Ertesi sabah ilk iş pencereyi açıp,
etrafına bakınmış adam, belki kırlangıç
oralarda bir yerlerde olabilir diye düşünmüş.
Ama görememiş zavallı kırlangıcı...

Uzun kış geçmiş, yine yaz gelmiş...

Etrafta kırlangıçlar, cıvıldayarak
uçmaya başlayınca; yalnız adam, heyecanla
camını sonuna kadar açıp kuşu beklemiş...

Ama hiç gelen olmamış.
Onun hevesle havada uçan kuşlara
baktığını gören komşusu hikâyeyi öğrenince
hafif buruk bir sesle:

—"Sevgili komşum, anlaşılın sen
kırlangıçların sadece altı aylık bir ömürleri
olduğunu bilmiyordun?" demiş.

Bunu işiten yalnız adam çok üzülmüş
ama üzülmek için de artık geç kaldığını
anlamış...

Dikkatli olun... Farkında olun...
Kendinize bir sorun... Acaba, siz kaç kırlangıç
koyaladınız?

Hiç geri çevirmediniz mi bugüne kadar
Size sunulan bir dostluğu?

Hayatta bazı fırsatlar vardır ki,
Sadece bir kez karşımıza çıkar,
Değerini bilemezsek kaçıp giderler.
Ve asla geri gelmezler...

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

İLKELERİN OLACAK

İlkelerin olacak
Seni satın alamayacaklar
Aptalların uydurduğu atasözlerine
inanmayacaksın:
"Paranın satın alamayacağı şey yoktur."
"Herkesin fiyatı vardır." gibi sözlere
kanmayacaksın.
Onurunla, kimliğinle ve beyninle
yaşayacaksın.
Üreteceksin, seveceksin, sevileceksin,
İnançlarının arkasında duracaksın,
Sevgilerin karşılıksız, yardımların gizli
olacak.
Seni attan, ottan ayıran özelliğın farkına
varacaksın.
Çünkü sen insansın.
Ve bunu yakaladığın gün, bembeyaz
yaşayacaksın.

Müjdat GEZEN

ÇİÇEK İLE SU

Günün birinde bir çiçekle su karşılaşır
ve arkadaş olurlar. İlk önceleri güzel bir
arkadaşlık olarak devam eder birliktelikleri,
tabii zaman lâzımdır birbirlerini tanımak için.

Gel zaman, git zaman çiçek o kadar
mutlu olur ki, mutluluktan içi içine sığmaz
artık ve anlar ki, suya aşık olmuştur.

İlk kez aşık olan çiçek, etrafa kokular
saçar, "Sırf senin hatırın için ey su" diye...

Öyle zaman gelir ki, artık su da içinde çiçeğe
karşı bir şeyler hissetmeye başlamıştır.
Zanneder ki, çiçeğe aşıktır ama su da ilk defa
aşık oluyordur.

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

Günler ve aylar birbirini kovalar ve
çiçek acaba "Su beni seviyor mu?" diye
düşünmeye başlar.

Çünkü su, pek ilgilenmez çiçekle...
Hâlbuki çiçek, alışkın değildir böyle bir
sevgiye ve dayanamaz.

Çiçek, suya "Seni seviyorum." der. Su,
"Ben de seni seviyorum." der. Aradan zaman
geçer ve çiçek yine "Seni seviyorum." der. Su,
yine "Ben de..." der.

Çiçek, sabırlıdır. Bekler, bekler,
bekler... Artık öyle bir duruma gelir ki, çiçek
koku saçamaz etrafa ve son kez suya "Seni
seviyorum." der.

Su da ona "Söyledim ya ben de seni
seviyorum." der ve gün gelir çiçek yataklara
düşer. Hastalanmıştır çiçek artık. Rengi
solmuş, çehresi sararmıştır çiçeğin.

Yataklardadır artık çiçek. Su da başında
bekler çiçeğin, yardımcı olmak için sevdiğine...
Bellidir ki artık çiçek ölecektir ve son kez
zorlukla başını döndürerek çiçek, suya der ki:
"Seni ben, gerçekten seviyorum." Çok
hüzünlenir su bu durum karşısında ve son çare
olarak bir doktor çağırır nedir sorun diye...
Doktor gelir ve muayene eder çiçeği. Sonra
şöyle der doktor: "Hastanın durumu ümitsiz
artık elimizden bir şey gelmez."

Su, merak eder, sevgilisinin ölümüne
sebebi olan hastalık nedir diye ve sorar doktora.
Doktor, şöyle bir bakar suya ve der ki:
"Çiçeğin bir hastalığı yok dostum... Bu çiçek
sadece susuz kalmış, ölümü onun için." der.

Ve anlamıştır artık su, sevdiğine sadece
"Seni seviyorum." demek yetmemektedir...

Annenize, babanıza, kardeşlerinize
sadece seni seviyorum mu diyorsunuz. Yoksa
onu da mı söylemiyorsunuz?

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

DÜNYAMA GİRMEYE ÇEKİNDİLER

Hep karanlıktı dünyam
Renkleri göremedim siyahtan başka
Kör dediler,
Dünyama girmeye çekindiler.

Kuşların cıvıltısı yabancıydı bana
Dudaklar kımıldıyor sesler gelmiyor ki
kulağıma,
Sağır dediler dünyama girmeye çekindiler...

Ulaşamadığım özlediğim hayalimdi
Koşmak, oynamak ve yine koşmak, yürümek
Şöyle bir vurdum mu topa, Gool diye
zıplamak
Oysa bir gerçek vardı,
İnsanlar ve koltuk değnekleri
Topal dediler, sakat dediler
Dünyama girmeye çekindiler...

Bazen o kadar uzaktım ki sizden,
Anlamaya çalışıyor ama bir türlü
anlayamıyordum anlattıklarınızı,
Belki kızıyordunuz bana,
Ama anlamadığım için bakıyordum boş
bakışlarla,
Geri zekâlı dediler!
Dünyama girmeye çekindiler...

Bilmediğiniz bir şey vardı oysa
Benim dünyam sevgiydi, kucaklardı herkesi.
Çekinmeyin dünyamdan
Size uzanan ellerim tutun, gelin girin dünyama
El ele verip umutla bakalım yarınlara ve benim
dünyama

Yüreklerinizin engelli olmaması dileğiyle...

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

TOPAL KÖPEK

Bir dükkân sahibi dükkânının vitrinine
üzerinde "satılık köpek yavruları" yazan bir
tabela asarken, yanında küçük bir erkek çocuğu
belirdi. "Köpek yavrularını kaçta satıyorsunuz?"
diye sordu.

Adam çocuğa yavruların en az 50 dolar
ettiğini söyledi. Çocuk elini cebine attı, biraz
bozuk para çıkardı, dükkân sahibine bakıp "iki
dolar otuz beş sentim var. Onlara bakabilir
miyim?" dedi.

Dükkân sahibi çocuğa gülümsedi ve bir
ıslık çaldı. Lady adlı bir köpek dükkânın
içindeki kulübesinden çıkıp onlara doğru
koşmaya başladı. Arkasında beş tane küçük
yün yumağı vardı. Yavrulardan biri,
diğerlerinin gerisinden topallayarak geliyordu.
Bu küçük çocuğun hemen dikkatini çekti. "Bu
yavrunun nesi var?"

Dükkân sahibi "Veterinerin dediğine
göre, kalçasında bir kemik eksikmiş." diye
yanıt verdi. "Hep böyle topallayacakmış."

Küçük çocuk hemen, "Onu almak
istiyorum." dedi.

Dükkân sahibi "sahi mi? O yavruyu
gerçekten istiyorsan sana bedava verebilirim."
dedi.

Çocuk dükkân sahibine yaklaştı ve
öfkeyle "Onu bana bedava vermenizi
istemiyorum. Bu yavru da diğer yavrular kadar
değerli. Fiyatı neyse size ödeyeceğim. Şimdi
size iki dolar otuz beş sent vereceğim, kalan
parayı da ayda elli sent, elli sent ödeyeceğim!"
dedi

Dükkân sahibi "O sakat yavruyu ne
yapacaksın? O hiçbir zaman diğer köpekler
gibi koşup, oynayamayacak." dedi.

Küçük çocuk pantolonunun paçasını
yukarı kaldırdı ve iki çelik bağla desteklenmiş
eğri sol bacağını gösterdi. "Ben de pek
koşamıyorum" dedi. "bu yavrunun da kendini
anlayacak birine ihtiyacı var."

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

BAHAR ŞİİRİ

Bu sabah mutluluğa aç pencereni
Bir güzel arın dünkü kederinden
Bahar geldi bahar geldi güneşin doğduğu
yerden
Çocuğum uzat ellerini

Şu güzelim bulut gözlü buzağıyı
Duy böyle koşturan sevinci
Dinle nasıl telaş telaş çarpıyor
Toprak ananın kalbi

Şöyle yanı başıma çimenlere uzan
Kulak ver gümbürtüsüne dünyanın
Baharın gençliğin ve aşkın
Türküsünü söyleyelim bir ağızdan

Ataol BEHRAMOĞLU

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

İNSANLIĞIN YANSIMASI

Dağlık bir bölgede bilge çırağıyla yürürken, oğlan ayağını taşa çarpar ve can acısıyla “Ah!” diye bağırır.

Dağdan, ‘Ah!’ diye bir ses gelir ve bu sesi duyan çocuk hayret eder. Merakla: “Sen kimsin?” diye bağırır ama aldığı tek yanıt: “Sen kimsin?” olur.

Çocuk bu yanıtı kızar ve: “Sen bir korkaksın!” diye bağırır. Dağdan aldığı yanıt: “Sen bir korkaksın!” olur.

Ustasına bakar ve: “Ne oluyor?” diye sorar.

“Oğlum dikkat et.” diyen bilge vadiye doğru: “Sana hayranım!” diye bağırır. Ses: “Sana hayranım.” diye yanıtlar.

Usta: “Sen harikası!” diye bağırırken, bu kez dağdan: “Sen harikası!” yanıtı gelir. Çıracak şaşırmıştır. Ama hâlâ ne olduğunu anlayamamıştır.

Bilge açıklar:

—“Oğlum, insanlar buna yankı derler ama gerçekte yaşamın ta kendisidir. Yaşama ne verirsen, sana onu yansıtır. Yaşam senin davranışlarının aynasıdır. Eğer yaşamında daha çok sevgi istiyorsan, insanları daha çok sev. Eğer sana saygılı davranılmasını istiyorsan, insanlara saygılı davran. Eğer başkaları tarafından anlaşılmasını istiyorsan, önce başkalarını anlamaya gayret göster. Eğer insanların sana hoşgörülü ve sabırlı davranmasını istiyorsan, önce sen hoşgörülü ve sabırlı olmalısın. Oğlum, yaşamda ne ekersen, onu biçersin. Bu doğa yasası, yaşamın her yönü için geçerlidir.” der.

İnsanların yaşamı tesadüfler sonucu oluşmaz. İnsanların yaşamı onların davranışlarının yansımından başka bir şey değildir.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ARKADAŞ DÖKÜMÜ

Evvela dişlerimiz döküldü
Sonra saçlarımız
Arkasından birer birer arkadaşlarımız
Şu canım dünyanın orta yerinde
Yalnız başına yapayalnız
Kırılmış kolumuz, kanadımız
Tatlı canımızdan usanmışız

Bir şüphe dir sarmış yüreğimizi
Ya kendini aldatıyor demişiz ya bizi
Bir şüphe dir demir atmış ciğerimize
Pamuk ipliği ile bağlamışlar bizi
Düğüm üstüne düğüm şöyle dursun
Bir çalım bir kurum hepimizde
Nereden inceyse oradan kopsun

Bu canım dünyanın orta yerinde
Hayvanlar kadar bağlanamamışız birbirimize
Yalan mı? Gözünü sevdiğim karıncalar
İşte: Hamsiler sürü sürü
Arılar bölük bölük geçer
Leylekler tabur tabur

Ya bizler? Eşref-i mahlukat!
Boğazımıza kadar kendi murdar
karanlığımıza gömülmüşüz

Bizler bölük bölük, bizler tabur tabur
Bizler sürü sepet
Yalnız birbirimizi öldürmüşüz

Bedri Rahmi EYÜBOĞLU

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

EN BÜYÜK HAZİNE İLİM

Zamanın bir vaktinde Fars diyarında dul bir kadın varmış. Bu kadın, öleceğini hissedince biricik oğlunu yanına çağırarak ona: “İyi dinle evladım! Oldukça fakir olduğumuzdan çok sıkıntı çektik. Sana bir kitap bırakıyorum. Bu kitaptaki talimatları uygularsan çok zengin olacaksın.” demiş.

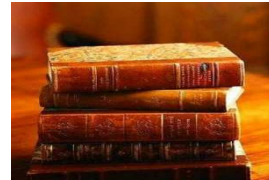
Annesi vefat ettikten sonra çocuk, o kitabı okumaya başlamış. Kitabın baş kısmında, “Hazineye ulaşmak için sayfa atlamadan okuyunuz. Eğer bir sayfa dahi atlarsanız hazineye erişemezsiniz.” yazıyordu.

Kitapta Arapça metinler varmış. Genç, başkaları da bu sırrı öğrenip hazineye sahip olmalarından korktuğu için metni tercüme ettirmek yerine Arapça öğrenmeye başlamış. Sonunda Arapça bir metni mükemmel şekilde okuyacak hale gelmiş. Fakat bir noktadan sonra kitap Çince devam ediyormuş. Sonra da başka lisanslar geliyormuş. Genç adam, azimle ve sabırla bu dillerin hepsini öğrenmiş. Bir süre sonra da başkentten en iyi tercümanlarından birisi olmuş.

Kitabın ilerleyen sayfalarında hazinenin nasıl idare edileceğine dair talimatlar varmış. Genç adam, bu sefer de iktisat ve ticaret öğrenmiş; ayrıca hazineyi bir kere ele geçirdikten sonra dolandırılmamak için kıymetli şeylerin değerlerini de belirlemeyi öğrenmiş.

Çok lisan bilen ve maliyeden iyi anlayan biri olarak şöhreti sultana kadar ulaşmış. Sultan, onu devletin genel valisi olarak tayin etmiş.

Kitabın sonlarına doğru eserde daha teknik bilgiler yer alıyor; büyük taş kapılar açılırken büyük taş kütleler nasıl çıkartılır, yol yapımında yolları düzlemek için dolambaçlı yerler nasıl doldurulur ve buna benzer konular anlatılıyor. Bu sırları hiç kimseyle paylaşmayı düşünmeyen ve dolayısıyla hiç kimseden yardım almayan o dul kadının oğlu, böylece bilge ve sayılan bir kişi olmuş. Daha sonra mühendislik ve şehir planlamacılığı çalışmış. Nihayet kültürünü ve bilgisini çok takdir eden sultan, onu vekili ve sarayın mimarı atamış. Derken sonunda vezirliğe yükselmiş. Genç, sonunda son sayfaya gelmiş. Bu son sayfayı okuyacağı gün, padişahın kızı ile evlenecekti. Delikanlı, son yaprağı çevirip şu son cümleyi okumuş: “Bilmek, bilgi, gerçek ve en büyük hazinedir.”

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

İYİ DÜŞÜNÜN

Bu yılınızı iyi geçirdiniz mi?
Sağlıklı olduğunuz için hiç sevindiniz mi?
Bu yıl hiç gün ışığı ile uyandınız mı?
Kaç kez güneşin doğuşunu izlediniz?
Bir neden yokken kaç kişiye hediye aldınız?
Kaç sabah yolda bir kediyi okşadınız?
Bu yıl yeni doğmuş bir bebek parmağınız sıkıca tuttu mu hiç?
Ve siz onu hiç kokladınız mı?
Yaz gecelerinde ne çok yıldız olduğuna hiç şaşırdınız mı?
Kendinize bu yıl kaç oyuncak aldınız?
Kaç kez gözlerinizden yaş gelinceye kadar güldünüz?
Yaşlı bir ağaca sarıldınız mı bu yıl?
Çimlere uzandığınız oldu mu?
Çocukluğunuzdan kalan bir şarkıyı söylediniz mi hiç?
Hiç suda taş kaydırdınız mı bu yıl?
Kaç kez kuşlara yem attınız?
Bir çiçeği dalındayken kokladınız mı?
Bu yıl kaç kez gökkuşağı gördünüz?
Ya da hediye alan bir çocuğun gözlerindeki ışığı?
Kaç kez mektup aldınız bu yıl?
Eski bir dostunuzu aradınız mı hiç?
Kimseyle barıştınız mı bu yıl?
Aslında mutlu olduğunuzu kaç kez fark ettiniz bu yıl?
İyi bir yılın, bunlar gibi birçok "küçük şey"e bağlı olduğunu hiç düşündünüz mü bu yıl?
Yayılın çimenlerin üzerine.
Acele edin.
Er veya geç...
Çimenler yayılacak üzerinize...

Can DÜNDAR

*Geleceği Merak Etme,
Nasıl Olsa Gelecek.
Ama
Gececek Olanı İyi Düşün
Çünkü
Aklından Silinmeyecek.*

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

BABAMI İSTİYORUM

Adam yorgun argın eve döndüğünde beş yaşındaki çocuğunu kapının önünde beklerken buldu.

Çocuk babasına: "Baba bir saatte ne kadar para kazanıyorsun." diye sordu...

Zaten yorgun gelen adam: "Bu senin işin değil." diye cevap verdi.

Bunun üzerine çocuk: "Babacım lütfen, bilmek istiyorum." diye üsteledi.

Adam: "İllâ da bilmek istiyorsan 20 lira..." diye cevap verdi.

Bunun üzerine çocuk: "Peki bana 10 lira borç verir misin?" diye sordu.

Adam iyice sinirlenip: "Benim senin saçma oyuncaklarına veya benzeri şeylerine ayıracak param yok. Hadi, derhal odana git ve kapını kapat." dedi.

Çocuk sessizce odasına çıkıp kapıyı kapattı.

Adam sinirli sinirli: "Bu çocuk nasıl böyle şeylere cesaret eder." diye düşündü.

Aradan bir saat geçtikten sonra adam biraz daha sakinleşti ve çocuğa parayı neden istediğini bile sormadığını düşündü, "Belki de gerçekten lazımdı."

Yukarı çocuğunun odasına çıktı ve kapıyı açtı.

Yatağında olan çocuğa: "Uyuyor musun?" diye sordu. Çocuk: "Hayır" diye cevap verdi.

"Al bakalım, istediğin 10 lira. Sana az önce sert davrandığım için üzgünüm. Ama uzun ve yorucu bir gün geçirdim." dedi.

Çocuk sevinçle haykırdı: "Teşekkürler babacığım."

Hemen yastığının altından diğer buruşuk paraları çıkardı. Adamın suratına baktı ve yavaşça paraları saydı.

Bunu gören adam iyice sinirlenerek: "Param olduğu halde neden benden para istiyorsun? Benim, senin saçma çocuk oyunlarına ayıracak vaktim yok." diye kızdı.

Çocuk: "Param vardı ama yeterince yoktu." dedi ve yüzünde mahcup bir gülüçle paraları babasına uzattı:

"İşte 20 lira... Şimdi bir saatini alabilir miyim babacım?"

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

DOSTLAR IRMAK GİBİDİR

Kiminin suyu az, kiminin çok
Kiminde elleriniz ıslanır yalnızca
Kiminde ruhunuz yıkanır boydan boya

İnsanlar vardır; üstü nilüferlerle kaplı,
Bulanık bir göl gibi...
Ne kadar uğraşsanız görünmez dibi.
Uzaktan görünüşü çekici, aldatıcı
İçine daldığınızda ne kadar yanıltıcı...
Ne zaman ne geleceğini bilemezsiniz;
Sokulmaktan korkarsınız, güvenemezsiniz!

İnsanlar vardır; derin bir okyanus...
İlk anda ürkütür, korkutur sizi.
Derinliklerinde saklıdır gizi,
Daldıkça anlarsınız, daldıkça tanırırsınız;
Yanında kendinizi içi bos sanırırsınız.

İnsanlar vardır, coşkun bir akarsu...
Yaklaşmaya gelmez, alır sürükler.
Tutunacak yer göstermez beyaz köpükler!
Ne zaman nerede bırakacağı belli olmaz;
Bu tip insanla bir omur dolmaz.

İnsanlar vardır; sakın akan bir dere...
İnsanı rahatlatır, huzur verir gönüllere.
Yanında olmak başlı başına bir mutluluk.
Sesinde, görüntüsünde tatlı bir durgunluk.

İnsanlar vardır; çeşit çeşit, tip tip.
Her biri başka bir karaktere sahip.
Görmeli, incelemeli, doğruyu bulmalı.
Her şeyden önemlisi insan, insan olmalı...
İnsanlar vardır; berrak, pırıl pırıl bir deniz.

Boşa gitmez ne kadar güvenseniz.
Dibini görürsünüz her şey meydana.
Korkmadan dalarsınız, sizi sarar bir anda.
İçti dışı birdir çekinme ondan.
Her sözü içtendir, her davranışı candan...

Can YÜCEL

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

BİLMİYENLE

Hindistan da çok ünlü bir ressam varmış.
Herkes bu ressamın yaptıklarını kusursuz kabul
edecek kadar beğenirmiş.

Ve ona "Renklerin Ustası" derlermiş.

Onun yetiştiği bir ressam olan Racici ise
artık eğitimini tamamlamış ve son resmini yaparak
ustası Ranga Guru'ya götürmüştü ve ondan resmini
değerlendirmesini istemişti.

Ranga Guru: "Sen artık ressam sayılırsın
Racaci. Artık senin resmini halk değerlendirecek."
diyerek resmi şehrin en kalabalık meydanına
götürmesini ve en görünen yerine koymasını
istemişti. Yanına da kırmızı bir kalem koyarak
halktan beğenmedikleri yerlere çarpı koymalarını
rica eden bir yazı bırakmasını istemişti.

Racici denileni yapmış. Birkaç gün sonra
resme bakmaya gittiğinde görmüş ki, tüm resim
çarpılar içinde ve neredeyse görünmüyor. Çok
üzülmüş tabii. Emeğini ve yüreğini koyarak yaptığı
tablo kırmızıdan bir duvar sanki.

Alıp resmi götürmüş Ranga Guru'ya ve ne
kadar üzgün olduğunu belirtmiş.

Ranga Guru üzülmemesini ve yeniden
resme devam etmesini önermiş.

Racici yeniden yapmış resmi ve gene
Ranga Guru'ya götürmüştü.

Tekrar şehrin en kalabalık meydanına
bırakmasını istemiş Ranga Guru. Ama bu defa
yanına bir palet dolusu çeşitli renklerde yağlı boya,
birkaç fırça ile birlikte. Yanına insanlardan
beğenmedikleri yerleri düzeltmesini rica eden bir
yazı ile birlikte bırakmasını istemişti.

Racici denileni yapmış.

Birkaç gün sonra gittiği meydana görmüş
ki resmine hiç dokunulmamış, fırçalar da, boyalar
da kullanılmamış. Çok sevinmiş ve koşarak Ranga
Guru'ya gitmiş. Resme dokunulmadığını anlatmış.

Ranga Guru: "Sevgili Racici, sen birinci
resimde insanlara fırsat verildiğinde ne kadar
acımasız bir eleştiri sağanağı ile
karşılaşılabileceğini gördün. Hayatında resim
yapmamış insanlar dahi gelip senin
resmini karaladı. Oysa ikinci resimde onlardan
hatalarını düzeltmelerini istedin, yapıcı olmalarını
istedin. Yapıcı olmak eğitim gerektirir. Hiç kimse
bilmediği bir konuyu düzeltmeye kalkmadı, cesaret
edemedi."

Ardından: Emeğinin karşılığını, ne
yaptığından haberi olmayan insanlardan alamazsın.
Onlara göre senin emeğinin hiç bir değeri yoktur.
Sakın emeğini bilmeyenlere sunma ve asla
bilmeyenle tartışma." demişti.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

DOSTLARI OLMALI İNSANIN

Dostları olmalı insanın,
aynen gemilerin limanları gibi
zaman zaman uğradığın
yükünü boşalttığın
dalgalar dininceye kadar beklediğin koynunda

sonra açık denizlere uğurlamalı seni,
geri döneceğin günü bekleme umuduyla
bazan rüzgara o açmalı yelkenini
yanağına konan bir öpücüğün coşkusuyla
halatlarını çözmeli
seni çok
ama çok özlemeli

dostları olmalı insanın,
ermiş, bilge hayatı ezbere okuyabilen
düşünmediklerini düşündüren
seni bir cambaz ipinde güvenle tutabilen
gerektiğinde senin için ateşi yutabilen

yolunu ışıtan ustan olmalı,
şekillendirmeyi öğretmeli hayatın çömleğini
sana vermeli soğuk bir kış gününde
üzerindeki tek gömleğini

Oğuzkan BÖLÜKBAŞI

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

KİMSEYE ANLATMA

Bedevi bir gün çölde seyahat ederken uzaktan çaresizlik içinde kendine el sallayan bir adam görmüş. Ve hemen devesini ona doğru sürmüş. Zavallı adam uzun günler aç ve susuz kalmanın sonucu bitap düşmüş bir halde gelen bedeviye seslenmiş: “Lütfen biraz su.” Bedevi devesinden inip suyu hazırlarken adam kendinden beklenmeyen bir çeviklikle bedevinin devesine atlamış ve hızla uzaklaşmış. Bedevi durumu fark eder etmez dönmüş ve tüm gücüyle arkasından koşmaya başlamış. Sesini duyurabileceği bir mesafeye erişince bağırarak: “Tamam devemi aldın. Beni bu çölde bir başıma bıraktın. Varsın olsun. Ama senden rica ediyorum bu olayı yaşadığın müddetçe kimseye anlatma!”

Devesini hatta canını değil de olayın başkalarına anlatılmamasını önemseyen bedevinin bu sözlerini duyan adam birden durmuş, geri dönmüş ve sormuş: “Niçin bu olayın başkalarına anlatılmamasını bu kadar şiddetle istiyorsun, hikmeti nedir?” Bedevi “İnsanlar bu olayı duyarlarsa bir daha çölde aç ve susuz kalmış hiç bir insana yardım eli uzatmazlar da ondan” diye cevap vermiş.

a
s
t
a
g
o
s

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ORMANIZ BİZ

Yaşayıp gidiyoruz bir arada
Meşe, çam, köknar, kayın...
Bırakın kirli kentlerinizi,
Biraz da aramızda yaşayın!

Varsın derinde olsun köklerimiz
Yükselmek için yarış bizde.
Görölmüş mü ağacın ağaca kıydığı,
Sevgiyle yaşamak barış bizde!

Mutluyuz birlikte yaşamaktan
Meşe, çam, köknar, kayın...
Sarılın toprağınıza bir çınar gibi
Bize de kendinize de kıymayın.

Ne demiş en büyük ozanımız
Neden kulak vermiyorsunuz sesine
Bir ağaç gibi hür yaşayın dememiş mi,
Ve bir orman gibi kardeşçesine?

Rıfat ILGAZ

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

ELEŞTİRİ

Renklerin ustası olarak anılan büyük bir ressamın öğrencisi eğitimini tamamlamış. Büyük usta öğrencisini uğurlarken, yaptığı resmi şehrin en kalabalık meydanına koymasını ve yanına da kırmızı bir kalem bırakmasını, halktan beğenmedikleri yerlere çarpı koymalarını rica eden bir yazı ilişirmesini istemiş. Öğrenci birkaç gün sonra resme bakmaya gittiğinde resmin çarpılar içinde olduğunu görmüş. Üzüntüyle ustasına gitmiş. Usta ressam üzölmemesini ve yeniden resme devam etmesini önermiş. Öğrenci resmi yeniden yapmış. Usta yine resmi şehrin en kalabalık meydanına bırakmasını istemiş fakat bu kez yanına bir palet dolusu çeşitli renklerde boya ile birkaç fırça koymasını ve yanına da insanlardan beğenmedikleri yerleri düzeltmesini rica eden bir yazı ile bırakmasını önermiş. Öğrenci denileni yapmış. Birkaç gün sonra bakmış ki resmine hiç dokunulmamış. Sevinçle ustasına koşmuş. Usta ressam şöyle demiş: "İlkinde insanlara fırsat verildiğinde ne kadar acımasız bir eleştiri sağanağı ile karşılaşılabilceğini gördün. Hayatında resim yapmamış insanlar dahi gelip senin resmini karaladı. İkincisinde onlardan yapıcı olmalarını istedin. Yapıcı olmak eğitim gerektirir. Hiç kimse bilmediğı bir konuyu düzeltmeye cesaret edemedi. Emeğinin karşılığını, ne yaptığından haberi olmayan insanlardan alamazsın. Sakın emeğini bilmeyenlere sunma ve asla bilmeyenle tartışma."

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

TÜRKÇEMİZ

Annenden öğrendiğinle yetinme
Çocuğum, Türkçeni geliştir.
Dilimiz öylesine güzel ki
Durgun göllerimizce duru,
Akarsularımızca coşkulu...
Ne var ki çocuğum,
Güzellik de bakım ister

Önce türkülerimizi öğren,
Seni büyüten ninnilerimizi belle,
Gidenlere yakılan ağıtları...
Her sözün en güzeli Türkçemizde,
Diline takılanları ayıkla,
Yabancı sözcükleri at

Bak, devrim, ne güzel
Barış, ne güzel
Dayanışma, özgürlük...
Hele bağımsızlık
En güzeli, sevgi
Sev Türkçeni, çocuğum,
Dilini sevenleri sev

Rıfat ILGAZ

ÜÇ HEYKEL

İki komşu ülkenin hükümdarları birbirleriyle savaşmazlar ama her fırsatta birbirlerini rahatsız ederlerdi. Doğum günleri, bayramlar da ilginç armağanlar göndererek karşısındakine zekâ gösterisi yapma fırsatlarıydı.

Hükümdarlardan biri, günün birinde ülkesinin en önemli heykeltıraşını huzuruna çağırdı. İstedığı; birer karış yüksekliğinde, altından, birbirinin tıpatıp aynısı üç insan heykeli yapmasıydı. Aralarında bir fark olacak ama bu farkı sadece ikisi bilecekti.

Heykeller hazırlandı ve doğum gününde komşu ülke hükümdarına gönderildi. Heykellerin yanına bir de mektup konmuştu.

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

Şöyle diyordu heykelleri yaptıran hükümdar: "Doğum gününü bu üç altın heykelle kutluyorum. Bu üç heykel birbirinin tıpatıp aynısı gibi görünebilir. Ama içlerinden biri diğer ikisinden çok daha değerlidir. O heykeli bulunca bana haber ver."

Hediyeyi alan hükümdar önce heykelleri tarttırdı. Üç altın heykel gramına kadar eşitti. Ülkesinde sanattan anlayan ne kadar insan varsa çağırttı. Hepsisi de heykelleri büyük bir dikkatle incelediler ama aralarında bir fark göremediler.

Günler geçti. Bütün ülke hükümdarın sıkıntısını duymuştu ve kimse çözüm bulamıyordu. Sonunda, hükümdarı fazla isyankâr olduğu için zindana attırdığı bir genç haber gönderdi. İyi okumuş, akıllı ve zeki olan bu genç, hükümdarın bazı isteklerine karşı çıktığı için zindana atılmıştı.

Başka çaresi olmayan hükümdar bu genci çağırttı. Genç önce heykelleri sıkı sıkıya inceledi, sonra çok ince bir tel getirilmesini istedi. Teli birinci heykelciğin kulağından soktu, tel heykelin ağzından çıktı. İkinci heykele de aynı işlemi yaptı. Tel bu kez diğer kulaktan çıktı. Üçüncü heykelde tel kulaktan girdi ama bir yerden dışarı çıkmadı. Ancak telin sığabileceği bir kanal kalp hizasına kadar iniyor, oradan öteye gitmiyordu.

Hükümdar heykelleri gönderen komşu hükümdara cevabı yazdı: "Kulağından gireni ağzından çıkartan insan makbul değildir.

Bir kulağından giren diğer kulağından çıkıyorsa, o insan da makbul değildir.

En değerli insan, kulağından gireni yüreğine gömen insandır. Bu değerli hediyen için çok teşekkür ederim."

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ARKADAŞ

Arkadaş, iyi bir günü
Sakla kötü günlere
İyi dostu da öyle
Güleç bir yüzü de sakla
Sakla yiğitliği korkaklığı sevgiyi
Kini sakın saklama

Ağaç dik, sula çiçekleri
Çocukları görünce gülsün gözlerinin içi
Üç günlük dünya
De, bağışla herkesi
Söz götüreni, söz getireni
Kalleşi, hayini sakın bağışlama

Arkadaş, ezberle ya da yaz bir yana
Otogarlarda, istasyonlarda
Ayrılık sözlerini
Hastanelerde, mapusanelerde
Söylenen türküleri
Ezberle ve sakın unutma

Ali PÜSKÜLLÜOĞLU

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

EŞEK

Bir gün, bir çiftçinin eşeği kuyuya düşer.

Adam ne yapacağını düşünürken, hayvan saatlerce anırır.

En sonunda çiftçi, hayvanın yaşlı olduğunu ve kuyunun da zaten kapanması gerektiğini düşünür ve eşeği çıkartmaya değmeyeceğine karar verir.

Bütün komşularını yardıma çağırır. Her biri birer kürek alarak kuyuya toprak atmaya başlarlar. Eşek ne olduğunu fark edince, önce daha beter bağırmaya başlar.

Sonra, herkesin şaşkınlığına, sesini keser.

Birkaç kürek toprak daha attıktan sonra, çiftçi kuyuya bakar.

Gözlerine inanamaz. Eşek, sırtına düşen her kürek toprakla müthiş bir şey yapmakta, toprağı aşağıya silkeleyerek yukarı çıkmasına basamak hazırlamaktadır.

Bir süre sonra, komşular toprak atmaya devam edince, herkesin şaşkınlığı altında eşek, kuyunun kenarından dışarı bir adım atıp, koşarak uzaklaşır!

Hayat üzerinize hep toprak atacaktır; her türlü pislik ile. Kuyudan çıkmanın sırrı, bu pisliği silkeleyip bir adım yükselmektir. En derin kuyulardan bile yılmayarak, usanmayarak çıkabiliriz.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

KARA TOPRAK

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sadık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yorulдум
Benim sadık yârim kara topraktır

Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda bulдум
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sadık yârim kara topraktır

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sadık yârim kara topraktır

Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyve yedirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sadık yârim kara topraktır

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırtım tırnağın elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sadık yârim kara topraktır

İşkence yaptıkça bana gülerdi
Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sadık yârim kara topraktır

Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılısam nerde kalırım
Benim sadık yârim kara topraktır

Dileğin varsa iste Allah'tan
Almak için uzak gitme topraktan
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'tan
Benim sadık yârim kara topraktır

Hakikat ararsan açık bir nokta
Allah kula yakın kul da Allah'a
Hakkın gizli hazinesi toprakta
Benim sadık yârim kara topraktır

Bütün kusurumuzu toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarımı düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sadık yârim kara topraktır

Her kim ki olursa bu sırma mazhar
Dünyaya bırakır ölmez bir eser
Gün gelir Veysel'i bağrına basar
Benim sadık yârim kara topraktır

Aşık Veysel ŞATIROĞLU

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

AYAKKABININ TEKİ

Bir bilge bir gün tam trene binliyordu ki, ayakkabılarından birisi ayağından çıktı ve yere düştü. Aşağıya inip alması imkânsızdı; Çünkü tren çoktan harekete geçmişti. Yanındaki arkadaşları ne yapacağını merak ediyorlardı.

O gayet sakin bir biçimde, diğer ayağındaki ayakkabıyı çıkardı ve az önce düşürdüğü ayakkabıya yakın bir yere fırlattı.

Talebelerinden birisi dayanamayıp sordu: “Neden böyle yaptınız?” gülümseyen bilgenin cevabı gayet basit ama hakikat yüklüdü:

“Demiryolunun üzerinde ayakkabının tekini fakir birisi bulursa diğer tekini de bulup giyebilsin diye...”

a
s
t
a
g
o
s

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

SELÂM OLSUN

Selâm olsun bizden güzel dünyaya
Bahçelerde hâlâ güller açar mı?
Selâm olsun sonsuz güneşe, aya
Işıklar, gölgeler suda oynar mı?

Hepsi güzeldi kar, tipi, fırtına
Günlerin geçişi ardı ardına.
Hasretiz bir kanat şakırtısına
Mavi gökte kuşlar yine uçar mı?

Uzak, çok uzağız şimdi ışıktan,
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan,
Dönmeyen gemiler olduk açıktan,
Adımızı soran, arayan var mı?

Ahmet Hamdi TANPINAR

KARGA

Seksenine merdiven dayamış yaşlı baba ile onu ziyarete gelen 45 yaşında ve saygın bir kişi olan oğlu salonda oturuyorlardı. Hal-hatırdan, çoluk-çocuktan, havadan-sudan sohbet ettikten sonra oğlu susmuş, ayrılmanın sinyalini vermişti. O anda üzerinde oturdukları sedirin yanındaki pencerenin pervazına bir karga kondu. Yaşlı baba kargaya gülümseyerek biraz baktıktan sonra oğluna sordu:

“Bu ne oğlum?”

Oğlu şaşkın, cevapladı:

“O bir karga baba.”

Yaşlı baba kargaya biraz daha baktıktan sonra yine sordu:

“Bu ne oğlum?”

Oğlu daha da şaşkın, yine cevapladı:

“Baba, o bir karga ...” →

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

Karga hâlâ pervazda, komik hareketlerle başını sağa sola çeviriyor, başını yan yatırıyor, havaya bakıyor, sonra başını yine onlara çeviriyordu. Yaşlı baba üçüncü defa sordu:

“Bu ne?”

Oğlunun şaşkınlığı sabırsızlığa dönmüştü:

“O bir karga baba, uç oldu soruyorsun. Beni işitmiyor musun?”

Yaşlı baba dördüncü defa da sorunca Oğlunun sabrı taşı ve sesini yükseltti:

“Baba bunu neden yapıyorsun? Tam dört defadır onun ne olduğunu soruyorsun, sana cevap veriyorum ve sen hâlâ sormaya devam ediyorsun. Sabrımı mı deniyorsun?”

Babası yüzünde hâlâ bir gülümseme yerinden kalktı, içeri odaya gitti ve elinde bir defterle döndü. Oturdu, sayfalarını karıştırdı ve aradığını buldu. Sevgiyle gülümseye devam ederek sayfası açık bir vaziyette defteri oğluna uzattı ve o sayfayı okumasını söyledi.

“Bugün üç yaşındaki minik yavrumla salondaki sedirde otururken yanı başımızdaki pencerenin pervazına bir karga kondu. Oğlum tam yirmi üç defa onun ne olduğunu sordu. Yirmi üç soruşunda da ona sevgiyle sarılarak, onun bir karga olduğunu söyledim.

Rahatsız olmak mı?

Hayır!

Onun sorusunu masumca tekrar edişi içimi sevgiyle doldurdu.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

TÜRKİYEM

Vurulmuşum toprağına taşına,
Yerde geze, gökte uçan kuşuna.
Baharına, yazına, kara kışına
Vurulmuşum.
Eli kalem, eli kazma, eli kürek tutan,
Yüzü toprak kokan,
Sınırlarında omuz omuza yatan
İnsanlarına...
Benim iyi yürekli kardeşlerim
Hep senin dostlarıdır,
Benim çiğdem kokulu memleketim.

Ekin biçtim tarlalarında demet demet,
Kaval çaldım, koyun güttüm yaylalarında;
Tuza bandım ekmeğimi.
Kolumu yastık yaptım düzünde, bayırında.
Kesemde bereket, gönlümde servetim,
Dizimde kuvvet, torbamda katık;
Damarlarımda dolaşan memleketim.

Gözlerin ne güzel deniz mavisi,
Ormanların urban olmuş yeşil yeşil;
Uzanır kolların nehirler boyu,
Sıcak kucağında saadetim.
Benim çiğdem kokulu memleketim.

Nice türküler yakıldı senin için;
Destanlar yazıldı, bayrak bayrak,
Davullar vuruldu, dize geldi zeybeklerin.
Kapında nöbet tuttu yıllar yılı.
Gençliğim, heyecanım, gayretim.
Gözümde nur içimde sevgi,
Elimde saz, dilimde türkü memleketim.

Türkiye, doğduğum,
Türkiye, doyduğum;
Türkiye, konduğum yurt!
Sevgim, inancım, özlemim!
Beşiğimi salladın, sendedir mezarım,
Sen, gönlümde yatan memleketim.

Adil TURAN

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

VASIYET VE AKIL

Ölmek üzere olan yaşlı adam 3 oğluna vasiyetini açıkladı: "Size 17 deve bırakıyorum. Develerin yarısı büyük oğlum senin, üçte biri ortanca oğlum senin, dokuzda biri de küçük oğlum senin."

Babaları ölünce kardeşler toplanıp develeri vasiyete göre paylaşmak istediler ama başaramadılar.

Köyün bilgesine gittiler. Bilge çocukları dinledikten sonra "Benim bir devem var, onu da alıp yeniden hesap yapın." dedi.

18 deveyi önce ikiye böldüler, büyük 9 deveyi aldı. Üçte böldüler 6'sını ortanca oğlan aldı. Sonunda da 9'a böldüler 2 deveyi de küçük oğlan aldı.

Geriye bir deve kaldı. Çocuklar yine yaşlı bilgeye gittiler, "Biz bölüştük ama bir deve kaldı" dediler.

Bilge güldü. "İyi, sorununuz çözüldüğüne göre ben de devemi alayım." dedi.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

ÇOCUKLUK

Affan Dede'ye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.
Artık ne yaşım var, ne adım;
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sorulmasın benden;
Haberim yok olan bitenden.

Bu bahar havası, bu bahçe;
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce,
Zıpzıplarım pırl pırlıdır.
Ne güzel dönüyor çemberim;
Hiç bitmese horoz şekerim!

Cahit Sıtkı TARANCI

BALON

Küçük çocuk, baloncuyu büyülenmiş gibi takip ederken, şaşkınlığını gizleyemiyordu. Onu hayrete düşüren şey, "Bizim eve bile sığmaz" dediği o güzelim balonların adamı nasıl havaya kaldırmadığı idi.

Baloncu dinlenmek için durakladığında o da duruyor ve sonra yine takibe koyuluyordu. Bir ara adamın kendisine baktığını fark ederek ona doğru yaklaştı ve bütün cesaretini toplayarak:

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

—Baloncu amca, dedi. Biliyor musun benim hiç balonum olmadı. Adam çocuğu söyle bir süzdükten sonra:

—Paran var mı, diye sordu. Sen onu söyle:

—Bayramda vardı, diye atıldı çocuk, önümüzdeki bayram yine olacak.

—Öyleyse bayramda gel, dedi adam. Acelem yok, ben beklerim.

Çocuk sessizce geri döndü. O ana kadar balonlardan ayırmadığı gözleri dolu dolu olmuş, yürümeye bile mecali kalmamıştı. Bir kaç adım attıktan sonra elinde olmadan tekrar onlara baktığında, gördüklerine inanamadı.

Balonlar, her nasılsa adamın elinden kurtulmuş ve yol kenarındaki büyük bir akasya ağacının dallarına takılmıştı. Çocuk, olup bitenleri büyük bir merakla takip ederken, baloncu ona doğru dönerek:

—Küçük, diye seslendi. Balonları ağaçtan kurtarırsan birini sana veririm. Yapılan teklif, yavrucağın aklını başından almıştı. Koşarak ağacın altına doğru yöneldi ve ayakkabılarını aceleyle fırlatıp tırmanmaya başladı. Hedefine adım adım yaklaşırken duyduğu heyecan, bacaklarını kanatan akasya dikenlerinin acısını hissettirmiyordu. Sincap çevikliğiyle balonlara ulaştığında bir müddet onları seyretti ve dallara dolanan ipi çözerek baloncuya sarkıttı. Ancak balonlardan birisi iyice sıkıştığından diğerlerinden ayrılmış ve ağaçta kalmıştı. Çocuk onu kurtarmaya kalkışsa, dikenlerden patlayacağını çok iyi biliyordu. İster istemez balonu yerinde bırakıp aşağıya indi ve adama dönerek:

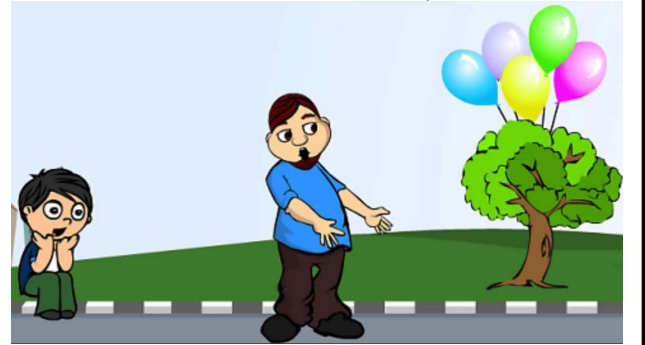
—Birini bana verecektiniz, dedi. Hangisi o?

Adam elini tersiyle burnunu sildikten sonra:

—Seninki ağaçta kaldı evlat, dedi. İstersen çık al.

Çocuk bu sefer ayakta bile duramadı. Kaldırım kenarına oturup baloncunun uzaklaşmasını bekledikten sonra, dallar arasında parlayan balona uzun uzun bakarak:

"Olsun", diye mırıldandı. "Olsun." Ağacın üzerinde kalsa da, bir balonum var ya artık.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

BİR DÜNYA DÜŞÜNÜRÜM

Bir dünya düşünürüm
İlk günden beri;
Açılmış da masallar gülü
Hırsın, kinin kapısı kapanmış,
Yüzlerdeki gülümseme çocuksu,
Gözlerde sevginin ışığı yanmış...

Bir dünya düşünürüm,
Ülküsü kardeşlik.
Yaşlılar korkusuz, çocuklar mutlu
Ve yaşatan sevinçler için yarıştı gençlik...
O güzelim dünya ki yüzyıllardır
Bütün altın kalplerce arzulanmış...

Bir dünya düşünürüm:
Sarısında, siyahında, beyazında
Yürekler hep aynı anlayışla çarpar,
Aynı rüzgarla okşanır özgürlük çiçeği bayraklar.
Arasız bir olimpiyat şenliği yeryüzünde,
Düşlerimiz mavi "Arkadia" sabahlarına
uzanmış...

Bir dünya düşünürüm:
Öylesine günlük güneşlik,
Orda her şey iyilik, güzellik dostluk üstüne...
Bir dünya düşünürüm bir dünya
Aklın aydınlığında,
Duygunun selinde yıkanmış...

Coşkun ERTAPINAR

Arkadia: Eski Yunanistan'da sade ve mesut bir
ırkın oturduğu rivayet edilen dağlık bir ülke

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

JUDOCU

Çoğu insan eksik düşündüğü yönlerini göstermek istemez. Eksikliklerini herkesten saklamanın daha büyük bir eksiklik olduğunu anlamaz. Aşağıdaki hikâyeyi okuduğunuzda bir eksikliğin üstünlüğe nasıl dönüştüğünü göreceksiniz.

9 yaşındaki bir Japon çocuğun en büyük hayali günün birinde çok iyi bir judocu olmaktır. Fakat talihsiz bir trafik kazası sonucu sol kolunu tamamıyla kaybeder. Hem çocuk hem de ailesi yıkılır. Ailesi sırf çocuk oyalansın diye, Japonların en unlu hocalarından birini tutarlar.

Hoca kolları sıvar, çocuğa tek kolla yapabileceği yegâne fırlatma hareketini öğretir. Gece gündüz çocukla beraber bu hareketi çalışırlar. Bir müddet sonra çocuk hareketi gayet iyi ve hızlı bir şekilde yapmaya baslar, fakat hocası çocuğa her gün saatler boyu aynı hareketi adeta ezberletir. Çocuk bu hareketten sıkılır ve yeni hareketler öğrenmek istedikçe hocası bu hareketi dünyada en hızlı sen yapana dek çalışmasını ve başka hareket öğretmeyeceğini söyler. Bir müddet sonra çocuk bu hareketi yıldırım hızıyla yapmaya alışır. Bunun üzerine hoca çocuğa artık bir turnuvaya katılma zamanının geldiğini söyler. Olacak şey değildir. Tek kollu bir judocu tek hareketle turnuvaya katılacak. Çocuk itiraz ettikçe hocası "Evlad; sen öğrendiğin hareketi yap, gerisini merak etme" diye öğütte bulunur.

1. tur 2. tur derken çocuk turlar? Gayet rahat geçer. En nihayet finale gelir. Tek hareket bilgisi ile finale kadar gelen çocuğun finaldeki rakibi bölgenin en iyi judocusudur. Çocuk dev cüsseli rakibini görünce korkar. Hocası yine sakindir, "Evlad sen bu harekette dünyada teksin, kendi oyununu yap yeter." der. Çocuk rakibine kendi hareketini simsek hızıyla uygular, rakip kalktıktan sonra aynı hareketi yineler. İnanılır gibi değildir, çocuk tek kolla tek hareket sayesinde şampiyon olmuştur.

Çocuk dayanamaz ve hocasına sorar "Hocam inanamıyorum, ben nasıl şampiyon oldum?" der. Hocası yine sakın ifade ile söyle cevaplar, "Bu zaferin iki sırrı var oğlum. Birincisi judonun en güç hareketlerinden birini çok iyi yapabilmendir. İkincisi bu harekete karşı tek bir savunma vardır. O da hareketi yapanın sol kolunu tutmak!

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

İSTANBUL'U DİNLİYORUM

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
Önce hafiften bir rüzgar esiyor;
Yavaş yavaş sallanıyor Yapraklar ağaçlarda;
Uzaklarda, çok uzaklarda
Sucuların hiç durmayan çingırakları;
İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı;
Kuşlar geçiyor derken
Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık;
Ağlar çekiliyor dalyanlarda;
Bir kadının suya değiyor ayakları;
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
Serin serin Kapalıçarşı,
Cıvılcıvıl Mahmutpaşa
Güvercin dolu avlular,
Çekiç sesleri geliyor doklardan
Güzelim bahar rüzgarında ter kokuları;
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
Başında eski alemlerin sarhoşluğu,
Loş kayıkhaneleriyle bir yalı
Dinmiş lodosların uğultusu içinde.
İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
Bir yosma geçiyor kaldırımdan.
Küfürler, şarkılar, türküler, laf atmalar.
Bir şey düşüyor elinden yere;
Bir gül olmalı.
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
Bir kuş çırpınıyor eteklerinde.
Alnın sıcak mı, değil mi bilmiyorum;
Dudakların ıslak mı değil mi, bilmiyorum;
Beyaz bir ay doğuyor fıstıkların arkasından
Kalbinin vuruşundan anlıyorum;
İstanbul'u dinliyorum.

Orhan Veli KANIK

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

BİR CİNAYET DAVASI

Mahkemede bir cinayet davası görülüyordu. Adamın katil olduğu hemen hemen kesindi, bunu gören davalı avukatının aklına bir şeytanlık geldi.

“Bayanlar baylar. Hepinize bir sürprizim var.” diyerek saatine baktı. “Tam bir dakika sonra, müvekkilim tarafından öldürüldüğü iddia edilen kişi bu mahkeme salonundan içeri girecek.”

Bunun üzerine hâkim, seyirciler, bütün kafalar mahkeme salonunun kapısına döndü. bir dakika geçti ve hiçbir şey olmadı. Bunun ardından avukat:

Bakın, dedi. “Ortaya bu iddiayı attım ve hepiniz heyecan içinde kapıya bakıp bir dakika boyunca beklediniz. Bu gösteriyor ki gerçekten ortada bir ölü olduğuna ve dolayısıyla müvekkilimin katil olduğuna sizler tamamıyla inanmış değilsiniz.”

Ve bu sözün ardından hâkim kararını açıkladı ve adamı suçlu buldu. Avukat şok içinde:

“Ama nasıl olur? Az önceki gösteriden hepiniz etkilendiniz hepinizin kapıya baktığını gördüm!”

Hâkim:

“Evet, doğru hepimiz baktık, ama müvekkiliniz bakmadı.” der.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

OTUZ BEŞ YAŞ

Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafîle bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz;
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim:
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hatırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar.

N'eylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak
Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak.
Taht misali o musalla taşında.

Cahit Sıtkı TARANCI

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

CIRCIR BÖCEĞİ

Genç bir çiftçi hayatında ilk defa New York'a gitmişti. Gökdelenlerin yüksekliği ve insanların çokluğundan şaşkına dönmüştü. Kalabalık bir bulvarda yürürken, kulağına aşına bir circir böceği sesi geldiğini zannetti. Durdu ve dikkatle dinledi. "Evet, bu bir circir böceğiydi."

Ses büyük bir mağazanın önündeki çalıların arasından geliyor gibiydi. Bunun üzerine bu büyük çalı kümesine yönelip bakınmaya başladı. Bir mağaza görevlisi dışarı çıkıp "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu. "Hayır, teşekkür ederim." dedi genç adam. "Sadece şurada bir circir böceğinin sesini duyduğumu sandım." Hayır, New York'ta bulunmaz." dedi görevli. "Genç çiftçi circir böceğini buluncaya kadar cırlak sesi takip etti, onu buldu ve eline aldı. "Tamam, işte burada." dedi.

Genç adam bu çalının önünden her saat binlerce insan geçmesine karşılık circir böceğini duyanın bir tek kendisi olmasına çok şaşırılmıştı. Bunun üzerine küçük bir deneme yapmaya karar verdi. Elini cebine atıp bir çeyrek çıkardı ve havaya attı. Paranın kaldırırma vurduğu anda, düşen bozukluğu aramak için yürümekte olan 24 yaya durdu!

Psikologlar genç adamın şahit olduğu olay için bir kelime kullanırlar. Buna algıda seçicilik denir ve belli şeyleri görmek ve belli sesleri duymak için kendimizi eğitiriz anlamına gelir.

Gökyüzüne bakıp kuşları algılayın, kırlara gidip çiçekleri algılayın, çocuklara bakıp saflıklarını algılayın, ağaçlara bakıp dallarını, yapraklarını algılayın. Hayvanlara bakıp doğallıklarını algılayın, insanlara bakıp güzelliklerini (mutlaka güzel tarafları vardır) algılayın.

Algıladığımız yalnız para sesi olmasın.

TÜRKÇE HAFTANIN ŞİİRİ

BİR YER DÜŞÜNÜYORUM

Bir yer düşünüyorum, yemyeşil,
Bilmem, neresinde yurdun?
Bir ev, günlük güneşlik,
Çiçekler içinde memnun.

Bahçe kapısına varmadan daha,
Baygın kokusu ıhlamurun,
Gölgesinde bir sıra, der gibi;
—Oturun!

Haydi çocuklar haydi,
Salıncakları kurun!
Başka dallarsa, eğilmiş;
—Yemişlerimizden buyurun!

Rüzgar esmez, konuşur;
—Uçurtmalar uçun, çamaşırlar kuruyun.
Mutlu olun, yaşayın,
Ana, baba evlat, torun.

Ziya Osman SABA

TÜRKÇE HAFTANIN HİKÂYESİ

DEĞERİNİZİ BİLİN

İyi bilinen bir konuşmacı, seminerine 50 dolarlık bir banknotu göstererek başladı. 200 kişiyi bulan dinleyicilere, bu parayı kim ister diye sordu ve eller kalkmaya başladı. Ve konuşmacı "Bu parayı sizlerden birine vereceğim fakat öncelikle bazı şeyler yapacağım." dedi. Parayı önce buruşturdu ve dinleyicilere "Hala bu parayı isteyen var mı?" diye sordu, eller yine havadaydı. Bu sefer, konuşmacı "Peki, bu paraya şunları yaparsam?" dedi ve 50 doları yere attı onun üstüne bastı, ezdi, pisletti ve para şimdi pis ve buruşuktu, fakat eller yine havadaydı ve o parayı herkes istiyordu.

Konuşmacı şöyle dedi:

"Arkadaşlarım burada çok önemli bir şey öğrendiniz, burada paraya ne yaptıysam hiç önemli değil onu yine de istiyorsunuz, çünkü benim ona yaptığım şeyler onun değerini düşürmedi, o hala 50 dolar. Hayatımızda çoğu kez verdiğimiz kararlar veya hayat şartları nedeniyle hırpalanır, canımız acıtılır, yerden yere vuruluruz, kendimizi kötü hissederiz, fakat ne olduğu veya ne olacağı önemli değil, hiç bir zaman değerimizi kaybetmeyiz, temiz ya da pis, hırpalanmış ya da kırılmış, bunların hiçbiri önemli değildir. Seni sevenler senin ne kadar değerli olduğunu her zaman bileceklerdir".